

DECIZII ADOPTATE ÎN COMUN DE CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL

DECIZIA NR. 1578/2007/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 11 decembrie 2007

privind programul statistic comunitar pentru perioada 2008-2012

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 285,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽²⁾,

întrucât:

toriale, în baza dispozițiilor constituționale ale statelor membre, care să fie actualizate, de încredere, relevante și produse cât mai eficient cu putință în scopul formulării, al aplicării, al monitorizării și al evaluării politicilor sale.

(3) Pentru a asigura coerența și comparabilitatea informațiilor statistice în cadrul Comunității, este necesară stabilirea unui program statistic cincinal comunitar care să identifice abordările, domeniile principale și obiectivele acțiunilor avute în vedere în raport cu prioritățile politice.

(4) Metoda specifică de întocmire a statisticilor comunitare necesită, în special, o strânsă cooperare în cadrul unui sistem statistic comunitar în dezvoltare prin intermediul Comitetului pentru programul statistic, instituit prin Decizia 89/382/CEE, Euratom ⁽⁴⁾, în ceea ce privește adaptarea sistemului, în special prin introducerea instrumentelor juridice necesare stabilirii statisticilor comunitare menționate anterior. Trebuie să fie luată în considerare sarcina respondenților, indiferent dacă aceștia sunt întreprinderi, autorități centrale, regionale sau locale, gospodării sau persoane fizice.

(1) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 322/97 al Consiliului din 17 februarie 1997 privind statisticile comunitare ⁽³⁾, ar trebui să fie adoptat un program statistic comunitar multianual.

(2) În conformitate cu respectivul regulament, Comunitatea ar trebui să aibă acces în timp util la informații statistice comparabile între statele membre și unitățile lor teri-

(5) Elaborarea statisticilor comunitare în cadrul legislativ al programului cincinal se realizează prin cooperarea strânsă, coordonată și coerentă între Eurostat și autoritățile naționale. În acest scop, Eurostat ar trebui să asigure coordonarea sub diverse forme a autorităților naționale într-o rețea reprezentând Sistemul Statistic European (SSE) pentru asigurarea furnizării, în timp util, de statistici la un standard care să permită comparabilitatea necesară între statele membre, care să vină în sprijinul nevoilor politice ale Uniunii Europene.

⁽¹⁾ JO C 175, 27.7.2007, p. 8.

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 12 iulie 2007 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 29 noiembrie 2007.

⁽³⁾ JO L 52, 22.2.1997, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

⁽⁴⁾ JO L 181, 28.6.1989, p. 47.

- (6) În cadrul producerii și al difuzării statisticilor comunitare în temeiul prezentei decizii, autoritățile statistice naționale și comunitare ar trebui să respecte principiile prevăzute în Codul bunelor practici privind statisticile europene, anexat la Recomandarea Comisiei din 25 mai 2005 privind independența, integritatea și responsabilitatea autorităților statistice naționale și comunitare. În cadrul acestui proces, ar trebui depuse eforturi pentru promovarea convergenței informațiilor statistice culese și posibilitatea prelucrării științifice a acestora.
- (7) În baza Comunicării Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind reducerea sarcinii de răspuns, simplificarea și stabilirea de priorități în domeniul statisticilor comunitare, pregătirea programelor de lucru statistice anuale ale Comisiei ar trebui să ia în considerare necesitatea revizuirii continue a priorităților statistice, inclusiv simplificarea proceselor și diminuarea exigențelor a căror importanță este în scădere, în scopul utilizării optime a resurselor disponibile.
- (8) În vederea îmbunătățirii coerenței și a eficienței măsurilor comunitare pentru orașe și pentru a permite efectuarea unor comparații credibile, pentru obținerea unor statistici comunitare bune este necesar să se definească mai precis ce se înțelege prin „zonă urbană” și „aglomerare”.
- (9) Deoarece obiectivul prezentei decizii, respectiv instituirea programului statistic comunitar 2008-2012, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, în consecință, poate fi mai bine realizat la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea respectivului obiectiv.
- (10) Prezenta decizie stabilește, pentru întreaga durată a programului, un pachet financiar care constituie referința principală pentru autoritatea bugetară, în cursul procedurii bugetare anuale, în sensul punctului 37 din Acordul interinstituțional din 17 mai 2006 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară și buna gestionare financiară ⁽¹⁾.
- (11) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 322/97, orientările pentru stabilirea prezentului program au fost prezentate Comitetului pentru programul statistic, Comitetului consultativ european pentru informația statistică în domeniile economic și social instituit prin Decizia 91/116/CEE a Consiliului ⁽²⁾ și Comitetului pentru

statistici monetare, financiare și referitoare la balanțe de plăți instituit prin Decizia 2006/856/CE a Consiliului ⁽³⁾,

DECID:

Articolul 1

Instituirea programului statistic

Prin prezenta se instituie programul statistic comunitar pentru perioada 2008-2012 (denumit în continuare „programul”). Programul este prezentat în anexele I și II.

Anexa I prezintă abordările, domeniile principale și obiectivele acțiunilor avute în vedere pentru perioada respectivă. Anexa II conține un rezumat al cerințelor statistice privite din perspectiva nevoilor politice ale Uniunii Europene.

Articolul 2

Priorități politice

(1) Luând în considerare resursele disponibile ale autorităților naționale și ale Comisiei, programul se ghidează după principalele priorități ale politicii comunitare privind:

- (a) prosperitatea, competitivitatea, inovația și creșterea;
- (b) solidaritatea și dezvoltarea umană;
- (c) coeziunea economică, socială și regională, dezvoltarea durabilă și provocările de ordin demografic;
- (d) securitatea; și
- (e) viitoarele extinderi ale Uniunii Europene.

(2) Prioritățile globale și obiectivele generale ale programului fac obiectul unor planificări anuale detaliate, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 322/97.

Articolul 3

Guvernare statistică și calitate

Programul este pus în aplicare în conformitate cu principiile Codului bunelor practici privind statisticile europene, în vederea elaborării și a difuzării unor statistici comunitare armonizate, de înaltă calitate, dacă este cazul defalcate în funcție de sex și în scopul asigurării unei funcționări adecvate a sistemului statistic european în ansamblu. Autoritățile naționale și autoritatea statistică comunitară se angajează:

⁽¹⁾ JO C 139, 14.6.2006, p. 1.

⁽²⁾ JO L 59, 6.3.1991, p. 21. Decizie modificată prin Decizia 97/255/CE (JO L 102, 19.4.1997, p. 32).

⁽³⁾ JO L 332, 30.11.2006, p. 21.

- (a) să creeze un mediu instituțional și organizațional care să promoveze eficacitatea și credibilitatea autorităților statistice naționale și comunitare în producerea și difuzarea de statistici oficiale, inclusiv statistici regionale bazate pe nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS);
- (b) să respecte normele, orientările și bunele practici europene în procesele utilizate de autoritățile statistice naționale și comunitare pentru a organiza, culege, procesa și difuza statistici oficiale și să depună eforturi în vederea obținerii reputației de bună gestionare și eficacitate, pentru a consolida credibilitatea acestor statistici;
- (c) să garanteze că statisticile comunitare respectă normele de calitate europene și răspund nevoilor utilizatorilor instituționali ai Uniunii Europene, ale guvernelor, ale autorităților regionale, ale institutelor de cercetare, ale organizațiilor societății civile, ale întreprinderilor și ale publicului în general;
- (d) să coopereze cu organismele statistice la nivel internațional în scopul promovării utilizării conceptelor, clasificărilor și metodelor internaționale ținând cont de principiile fundamentale ale statisticilor oficiale adoptate de către Comisia pentru statistică a Organizației Națiunilor Unite la 14 aprilie 1994, în special în vederea asigurării unei mai bune coerențe și comparabilități între statistici la nivel global;
- (e) să asigure, atunci când se solicită și se justifică acest lucru, asistența tehnică necesară în materie de organizare statistică și să asigure partajarea bunelor practici cu alte entități sau țări terțe;
- (f) să pună accentul pe calitatea informațiilor statistice, în special pe credibilitatea și comparabilitatea acestora, acordându-se atenția cuvenită asigurării continuității cronologice a datelor colectate și posibilității de prelucrare științifică a acestora.

Articolul 4

Stabilirea priorităților, eficacitatea și flexibilitatea

- (1) Programul asigură un sprijin statistic continuu pentru deciziile și evaluările din domeniile politice actuale ale Comunității și oferă sprijin statistic pentru cerințele suplimentare importante determinate de noi inițiative politice comunitare.
- (2) În procesul de pregătire a programelor de lucru statistice anuale, Comisia ia în considerare raportul cost-eficiență al statisticilor produse și asigură o revizuire continuă a priorităților statistice, în scopul utilizării optime a resurselor disponibile ale statelor membre și ale Comisiei și în vederea reducerii la minimum a sarcinii respondenților. Acțiunea de stabilire a priorităților tinde către echilibrarea costurilor suplimentare și a poverii noilor cerințe statistice, prin diminuarea cerințelor

statistice în domeniile existente ale statisticii comunitare, desfășurându-se în strânsă cooperare cu statele membre.

- (3) La pregătirea programelor de lucru pentru statisticile anuale, Comisia poate să efectueze în prealabil studii privind implicațiile financiare ale tuturor activităților statistice noi care au fost planificate, fapt ce impune sarcini suplimentare semnificative asupra statelor membre.

- (4) Programul asigură dezvoltarea unor instrumente care să reclasifice activitățile statistice în funcție de priorități, să consolideze flexibilitatea Sistemului Statistic European și să îmbunătățească capacitatea sa de a răspunde în timp util la evoluția nevoilor utilizatorilor.

- (5) Programul asigură transparența, acordându-se atenția cuvenită, printre altele, articolului 1 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 1104/2006 al Comisiei din 18 iulie 2006, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 831/2002 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare, în ceea ce privește accesul la datele confidențiale în scopuri științifice ⁽¹⁾.

Articolul 5

Finanțare

- (1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului program pentru perioada 2008-2012 este stabilit la valoarea de 274 200 000 EUR.
- (2) Creditele anuale sunt autorizate de autoritatea bugetară în limita pachetului financiar.

Articolul 6

Rapoarte

- (1) Comisia elaborează un raport intermediar, după consultarea Comitetului pentru programul statistic. Acest raport va fi supus spre aprobare Parlamentului European și Consiliului până în iunie 2010. Raportul se va referi în special la perioada aferentă celei de-a doua jumătăți a programului actual și la chestiunea privind perioada care va fi acoperită de următorul program statistic multianual, ținându-se cont de mandatul Parlamentului European. În ceea ce privește punerea în aplicare a programului, Comisia furnizează și o analiză preliminară a efectelor concurențiale asupra întreprinderilor mici și mijlocii generate de reducerea sarcinii administrative propuse, precum și a împărțirii obligațiilor financiare între bugetul comunitar și bugetele statelor membre. De asemenea, Comisia acordă o atenție deosebită chestiunii bazelor de date, instrumentelor și metodologiilor necesare care vor servi drept bază pentru prezentarea unei analize obiective și imparțiale a impactului economic și social al unor domenii importante care necesită o monitorizare și o revizuire constante, cum ar fi politica agricolă comună, serviciile în cadrul pieței interne sau cadrul financiar multianual.

⁽¹⁾ JO L 197, 19.7.2006, p. 3.

(2) La încheierea perioadei reglementate de program, Comisia, după consultarea Comitetului pentru programul statistic, prezintă un raport de evaluare privind punerea în aplicare a programului, luând în considerare și opiniile experților independenți. Raportul respectiv trebuie finalizat până la sfârșitul anului 2013 și trimis ulterior Parlamentului European și Consiliului.

(3) În raportul intermediar și în raportul final de evaluare se prezintă rezultatul redistribuirii priorităților, inclusiv estimarea costurilor și a sarcinii pentru proiectele și domeniile statistice care intră sub incidența prezentului program statistic, precum și o evaluare a noilor nevoi statistice, în special pentru noile politici comunitare.

Articolul 7

Prezenta decizie intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Strasburg, 11 decembrie 2007.

Pentru Parlamentul European

Președintele

H.-G. PÖTTERING

Pentru Consiliu

Președintele

M. LOBO ANTUNES

ANEXA I

PROGRAMUL STATISTIC CINCINAL: ASPECTE TRANSVERSALE

Prezenta anexă se referă la aspecte transversale care au o importanță strategică pentru evoluția pe termen mediu și lung a statisticilor comunitare. Aceasta descrie în primul rând modul în care politica statistică în sine contribuie la integrarea europeană; în al doilea rând caracteristicile globale ale Sistemului Statistic European (SSE) și cooperarea cu utilizatorii și producătorii și, în al treilea rând, principalele instrumente utilizate de autoritatea comunitară în cooperare cu autoritățile naționale. Prezenta anexă prezintă, pentru fiecare dintre aceste aspecte, principalele obiective și inițiative care trebuie luate pe durata acestei perioade de cinci ani.

1. Rolul statisticilor în integrarea europeană

Existența unor informații statistice demne de încredere privind situația economică, socială și de mediu a UE, precum și elementele sale componente la nivel național și regional, reprezintă o condiție prealabilă pentru procesul de integrare europeană. Aceste informații oferă instituțiilor Uniunii Europene, statelor membre și cetățenilor mijloacele reale necesare pentru a evalua necesitatea unor inițiative politice europene și progresul acestora. De asemenea, statisticile armonizate și comparabile sunt indispensabile pentru înțelegerea Europei de către publicul larg, pentru participarea cetățenilor la dezbateri și la procesul democratic privind viitorul Europei și pentru participarea operatorilor economici la piața internă.

Aprofundarea și extinderea Uniunii se reflectă în SSE însuși: strategiile și măsurile din cadrul SSE includ armonizarea permanentă a conceptelor, a definițiilor și a metodelor și, dacă este necesar, integrarea proceselor de producție și punerea în practică a unor sisteme interoperabile comune. Cu toate acestea, SSE trebuie să se continue dezvoltarea structurilor, strategiilor și a măsurilor acestuia, pentru a garanta că sistemul menține și dezvoltă calitatea și eficiența necesare satisfacerii tuturor nevoilor utilizatorilor. Cercetarea în domeniul statisticilor oficiale poate contribui, printre altele, la dezvoltarea în continuare a infrastructurii, a eficienței și a calității statisticilor comunitare.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- armonizarea, dezvoltarea și punerea în practică, în continuare, a „limbajului statistic comun” al conceptelor, clasificărilor și metodologiilor. Printre acțiunile cele mai importante în acest domeniu se numără revizuirea Sistemului european de conturi și punerea în aplicare a versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev.2);
- dezvoltarea unui registru statistic european al grupurilor de întreprinderi multinaționale și integrarea acestuia în procesul de producție statistică;
- dezvoltarea, în continuare, și punerea în aplicare a unor norme și instrumente pentru schimbul eficient și sigur de date și de metadate statistice în cadrul SSE, în cooperare cu alte servicii relevante din cadrul Comisiei, cu Sistemul European al Băncilor Centrale și cu organizațiile internaționale; aplicarea acestor norme în toate domeniile pertinente;
- dezvoltarea și punerea în practică a unei centrale de metadate, la care să aibă acces utilizatorii și producătorii, asociind datele și metadatele pentru întregul ciclu de producție;
- promovarea unei utilizări mai extinse a internetului – nu doar pentru difuzarea către utilizatorii finali, ci și pentru alte părți ale procesului de producție statistică;
- dezvoltarea și punerea în practică a politicilor și a instrumentelor de gestiune armonizată a confidențialității în SSE. În special, dezvoltarea și punerea în practică a unor metode armonizate care să permită cercetătorilor autorizați accesul la microdate cu caracter anonim colectate în scopul elaborării de statistici comunitare. Va fi evaluat în mod adecvat riscul de divulgare și se vor dezvolta mijloace tehnice care să faciliteze accesul la datele statistice și partajarea acestora;
- dezvoltarea mijloacelor pentru schimbul de instrumente în cadrul SSE și promovarea, în acest scop, a programelor informatice cu sursă deschisă; și
- crearea unor mijloace de îmbunătățire a utilizării operaționale a rezultatelor cercetării în domeniul statisticilor oficiale.

2. Relațiile cu părțile interesate

2.1. Sistemul Statistic European

Eurostat răspunde de asigurarea producerii de statistici comunitare pentru scopurile legate de politici ale Uniunii Europene. Este necesară o cooperare strânsă și coordonată pentru a garanta producerea eficientă a statisticilor comunitare reglementate de prezentul program, în care autoritățile din statele membre sunt responsabile de producerea de statistici naționale armonizate, iar Eurostat este responsabil de producerea statisticilor comunitare pe baza datelor furnizate în cea mai mare parte de autoritățile statistice naționale. Această cooperare se realizează prin intermediul SSE.

SSE reprezintă parteneriatul care include Eurostat, institutele naționale de statistică și alte organisme statistice naționale responsabile, în fiecare stat membru, de producerea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu principiile Codului bunelor practici privind statisticile europene. Eurostat va asigura gestionarea și coordonarea necesare ale acestei structuri, pentru a garanta furnizarea, în timp util, de statistici care să vină în sprijinul nevoilor politice ale Uniunii Europene.

Schimburile de experiență, de cele mai bune practici, de know-how și de tehnici metodologice cheie între membrii SSE este, de asemenea, un element fundamental al funcționării armonioase a sistemului. Acest schimb este favorizat prin dezvoltarea Programului european de formare statistică.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- pentru Comisie și statele membre, să adopte măsuri corespunzătoare pentru respectarea Codului bunelor practici privind statisticile europene;
- constituirea unui Comitet consultativ european pentru guvernare statistică care va completa structura de guvernare;
- examinarea etichetării calității agregatelor statistice oficiale europene prin studii de fezabilitate vizând elaborarea de proceduri, norme și criterii potrivite acestui scop; și
- asigurarea faptului că Programul european de formare statistică vizează îmbunătățirea calității generale a statisticilor europene prin ridicarea nivelului de calificare a statisticienilor, prin promovarea independenței lor, prin încurajarea formării teoretice și practice, precum și prin schimbul de experiență și de bune practici.

2.2. Cooperarea cu utilizatorii

Este necesară menținerea unui dialog strâns și permanent cu utilizatorii statisticilor comunitare cu privire la nevoile lor, la utilizarea reală și la priorități. Cooperarea din prezent cu utilizatorii este benefică și include, printre altele, activitățile Comitetului consultativ european pentru informația statistică în domeniile economic și social (CEIES) ⁽¹⁾, cooperarea cu federațiile europene de întreprinderi și discuțiile formale cu serviciile Comisiei privind programul statistic de lucru. Cu toate acestea, pe măsură ce numărul de utilizatori de statistici comunitare crește, iar nevoile utilizatorilor se diversifică, Eurostat va consolida dialogul dintre SSE și utilizatorii săi.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- reducerea distanței dintre utilizatori și producători, prin îmbunătățirea comunicării cu diferite grupuri și rețele de utilizatori;
- punerea în practică a studierii în mod proactiv a nevoilor utilizatorilor, dând astfel posibilitatea SSE să răspundă mai eficient noilor nevoi; și
- consolidarea CEIES, care să permită dezvoltarea statisticilor comunitare să devină mai orientate spre utilizator.

⁽¹⁾ Comisia a propus înlocuirea CEIES cu Comitetul consultativ european pentru statistică.

2.3. Cooperarea tehnică cu țări terțe

Interacțiunea UE cu țările învecinate și cu alte regiuni și țări din lume necesită statistici oficiale fiabile privind condițiile economice și sociale care le caracterizează. Cooperarea tehnică exhaustivă vizează construirea capacității statistice a țărilor respective și furnizarea statisticilor necesare pentru gestionarea politicilor UE. Acesta este, în special, cazul țărilor candidate la aderarea la UE. Cooperarea implică expertiza a numeroși parteneri din SSE.

Obiectivul urmărit pe durata programului este:

- pregătirea și punerea în aplicare a unor programe de dezvoltare regionale și garantarea stabilirii unei legături strânse între acțiunile statistice și obiectivele mai vaste ale programelor Uniunii Europene.

2.4. Cooperarea cu organizațiile internaționale

Statisticile trebuie să fie comparabile nu doar între statele membre ale UE, ci și la un nivel internațional vast, iar multe domenii ale SSE se bazează pe o metodologie convenită pe plan internațional. În numeroase cazuri, SSE se află în avangardă și dezvoltă norme mai avansate decât cele mondiale. În astfel de cazuri, este esențial ca metodologiile globale să țină cont de evoluțiile europene. Cooperarea internațională include, de asemenea, gestionarea comună a unor proiecte de importanță majoră și coordonarea programelor de lucru și a activităților de culegere a datelor, pentru a evita dublarea eforturilor.

Experiența a arătat că o poziție comună coordonată este importantă pentru a permite priorităților Uniunii Europene să aibă un impact asupra programului, dezvoltării și armonizării sistemelor statistice internaționale. Din acest motiv, au fost inițiate pregătiri și coordonări intense ale pozițiilor Uniunii Europene înainte de reuniuni internaționale la nivel înalt.

Obiective urmărite pe durata programului:

- asigurarea reprezentării coerente a UE și, dacă este cazul, coordonarea pozițiilor sale în cele mai importante foruri statistice internaționale și în domenii prioritare pentru politicile UE;
- promovarea cooperării internaționale și coordonarea programelor de lucru pentru a evita dublarea eforturilor și pentru a îmbunătăți comparabilitatea statisticilor internaționale.

3. Instrumente

3.1. O mai bună legiferare

Regulamentul (CE) nr. 322/97 stabilește la articolul 3 alineatul (2) trei tipuri de „acțiuni statistice individuale” care pot fi utilizate pentru a pune în aplicare Programul statistic comunitar: în primul rând, legislația adoptată în conformitate cu procedura de codecizie, care poate conferi competențe de executare Comisiei; în al doilea rând, acțiunile întreprinse direct de către Comisie, în cazuri foarte limitate: durata acțiunii nu trebuie să depășească un an, culegerea de date trebuie să aibă în vedere date deja disponibile sau date la care autoritățile naționale responsabile permit accesul, iar Comisia trebuie să suporte orice costuri suplimentare angajate la nivel național ca urmare a acțiunii; în al treilea rând, acordurile dintre Eurostat și autoritățile din statele membre.

Punerea în aplicare a legislației în conformitate cu dispozițiile tratatului ar trebui să reprezinte alegerea privilegiată în majoritatea cazurilor în care este necesară culegerea de statistici. Aceasta se va baza pe o politică legislativă realistă, în conformitate cu politica Comisiei privind o legislație mai simplă și bine orientată. Noile inițiative legislative vor fi elaborate în totalitate împreună cu părțile interesate și ar trebui să răspundă nevoilor utilizatorilor, să evite împovărarea excesivă a respondenților, să acorde o atenție deosebită priorităților, costurilor și posibilităților de furnizare.

Obiectivele urmărite pe durata programului constau în elaborarea unor inițiative în vederea:

- înlocuirii acordurilor cu legislație comunitară în anumite domenii de producere regulată de statistici comunitare care au ajuns la o maturitate suficientă;
- reformării și simplificării legislației în domenii statistice bazate pe o legislație comunitară complexă;
- abrogării sau revizuirii legislației în domeniile statistice în care legislația comunitară nu reflectă în mod real nevoile utilizatorilor, prioritățile și contextul socioeconomic și tehnologic.

3.2. Controlul conformității

Calitatea statisticilor comunitare include – în afară de cerințele științifice – cerința fundamentală privind respectarea principiilor tratatului și a legislației secundare. Prin urmare, controlul riguros și sistematic al aplicării legislației reprezintă o prioritate. Va fi urmată o strategie de conformitate globală și coerentă, structurată în jurul principiului unei politici legislative realiste, al obligației statelor membre de a aplica în mod sistematic legislația statistică și al monitorizării coerente și sistematice a conformității. Contactele strânse cu autoritățile naționale competente în toate fazele fac parte din procesul de conformitate.

Obiectivul urmărit pe durata programului este:

- de a asigura un control sistematic al conformității cu legislația comunitară.

3.3. Capacitatea sporită de a răspunde nevoilor utilizatorilor

Pentru a îmbunătăți serviciul statistic oferit utilizatorilor și eficacitatea SSE în ansamblu, este necesară o mai mare concentrare asupra nevoilor esențiale ale politicilor europene. În cazuri specifice, acest lucru se va baza pe inițiativa „Abordarea europeană a statisticilor”, o strategie pragmatică menită să faciliteze compilarea agregatelor statistice europene care au o importanță deosebită pentru politicile comunitare. De asemenea, trebuie consolidată flexibilitatea SSE și capacitatea sa de a răspunde cu promptitudine la evoluția nevoilor utilizatorilor.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- îmbunătățirea coerenței sistemelor statistice; aceasta va consolida capacitatea de a răspunde nevoilor utilizatorilor prin combinarea a diferite surse statistice;
- extinderea utilizării modulelor ad-hoc în anchetele comunitare, în cazuri specifice; aceasta va mări capacitatea de a răspunde noilor nevoi;
- diferențierea, într-o mai mare măsură, a cerințelor în funcție de ponderea țărilor în agregatele statistice europene, reducând în mod semnificativ costurile pentru anumite autorități naționale și sarcina respondenților și îmbunătățind actualitatea agregatelor statistice ale Uniunii Europene; și
- utilizarea, în anumite cazuri, a unor eșantioane europene în vederea furnizării de date de bună calitate la nivelul agregatelor europene, îmbunătățind coerența și comparabilitatea și raționalizând procesele de producție.

3.4. Asistență financiară pentru acțiunile care contribuie la obiectivele comunitare

Pentru a răspunde în timp util nevoilor utilizatorilor, Comisia poate sprijini dezvoltarea statisticilor și consolidarea capacităților SSE prin acordarea unor contracte de prestări de servicii sau prin încheierea unor acorduri de grant. Acest sprijin va lua în considerare partajarea sarcinii financiare între bugetul Uniunii Europene și bugetele statelor membre în privința aplicării programului (precum și situațiile particulare ale statelor membre), în special în situațiile în care se aplică abordarea europeană a statisticilor.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- acordarea de contracte de prestare de servicii și de acorduri de grant în vederea garantării dezvoltării optime a statisticilor și a consolidării capacității SSE, prin optimizarea utilizării resurselor disponibile; și
- depunerea unor eforturi în vederea raționalizării și simplificării procedurilor de gestionare a granturilor, fără a se aduce atingere Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1995/2006 (JO L 390, 30.12.2006, p. 1).

3.5. Utilizarea cunoștințelor tehnice ale partenerilor în scopuri comunitare

Realizarea obiectivelor SSE și asigurarea îmbunătățirii necesare a programelor, proceselor și produselor astfel încât acestea să răspundă nevoilor crescânde ale utilizatorilor necesită nu numai resurse suficiente, ci și creativitatea și competența întregului SSE. În consecință, sunt puse în practică noi metode de structurare a organizării practice a anumitor activități pentru a elibera sinergii și pentru a îmbunătăți eficiența și calitatea în ansamblu, făcând apel la expertiză și la cele mai bune practici, atunci când sunt disponibile.

Obiectivul urmărit pe durata programului este:

- stabilirea sau dezvoltarea în continuare a structurilor, a instrumentelor și a proceselor comune (de exemplu, SSEnet rețele de colaborare între partenerii din cadrul SSE, care urmăresc evitarea dublării sarcinilor și deci creșterea eficienței), care să implice autoritățile naționale și serviciile CE pertinente și care să faciliteze specializarea anumitor state membre în activități statistice specifice, în beneficiul SSE în ansamblu.

3.6. Difuzare

Obiectivele și instrumentele de difuzare vor suferi modificări substanțiale pe durata programului, ceea ce va avea ca efect nu doar schimbarea substanțială a naturii funcției de difuzare înseși, ci și un impact semnificativ asupra celorlalte faze ale procesului de producție statistică.

Evoluția rapidă a capacității și a disponibilității internetului va face ca acesta să devină, în viitor, instrumentul privilegiat pentru difuzarea datelor statistice. Acesta va determina o creștere semnificativă a comunității potențiale a utilizatorilor și va crea astfel noi oportunități de difuzare. În plus, va crea posibilitatea unei cooperări mai strânse între Eurostat și institutele naționale de statistică. Cu toate acestea, internetul va aduce și noi provocări semnificative pentru prezentarea accesibilă a datelor care să ajute utilizatorii să găsească, să afișeze și să înțeleagă statisticile. Difuzarea actuală a publicațiilor imprimate și a suporturilor electronice offline va trebui să evolueze, astfel încât aceste suporturi să devină instrumente de difuzare suplimentare. Existența unor structuri adecvate de asistență acordată utilizatorului și comunicarea cu grupurile utilizatorilor reprezintă elemente importante ale unei difuzări eficiente.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- îmbunătățirea site-ului Eurostat în ceea ce privește conținutul, accesibilitatea și funcționalitatea acestuia, astfel încât să corespundă celor mai bune practici;
- consolidarea cooperării cu alte platforme de difuzare ale SSE și cu alte servicii ale CE, pentru a facilita utilizarea site-urilor și pentru a spori valoarea informației statistice pentru utilizatori.

3.7. Echilibru între costuri și beneficii

SSE trebuie să supravegheze îndeaproape echilibrul dintre nevoile de informare ale politicilor comunitare și resursele necesare la nivel comunitar, național și regional pentru furnizarea informațiilor respective. Asigurarea de resurse adecvate la nivel național are o importanță deosebită pentru satisfacerea cerințelor de informații statistice pentru deciziile politice ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, este, de asemenea, important să se păstreze o flexibilitate suficientă pentru a le permite autorităților naționale să îndeplinească nevoile Comunității de informații statistice în modul care permite cel mai bun raport cost–eficiență cu putință.

Prioritățile vor fi stabilite pe baza a trei mari principii directoare:

- evaluarea nevoilor utilizatorilor, inclusiv relevanța în ceea ce privește elaborarea politicilor comunitare;
- evaluarea costurilor pentru respondenți, statele membre și Comisie prin folosirea de exemplu a modelului de costuri EU Net sau a modelului standard de costuri;
- evaluarea aspectelor statistice specifice care sunt importante pentru raportul cost–eficiență al anumitor statistici, inclusiv echilibrul între diferite elemente ale calității statistice, cum ar fi „acuratețe” și „actualitate”, precum și posibilitatea introducerii unor obligații de raportare flexibile, în funcție de nevoile europene fundamentale.

Pentru a maximiza raportul global cost-eficiență și pentru a defini într-un mod echilibrat prioritățile activităților în cadrul programelor de lucru statistice anuale, aceste principii vor fi aplicate în mod transparent, în funcție de orientările practice care vor fi dezvoltate și menținute de Eurostat, în cooperare cu autoritățile statistice naționale.

Obiectivele urmărite pe durata programului sunt următoarele:

- punerea în aplicarea unor metode în vederea reexaminării aprofundate și progresive a domeniilor existente ale statisticilor comunitare și a evaluării unor cereri ale utilizatorilor, noi sau modificate în mod substanțial. Acest lucru este important pentru îmbunătățirea continuă a statisticilor comunitare, asigurând identificarea cerințelor care pot fi reduse sau abandonate, și pentru introducerea unor inițiative statistice noi sau revizuite;
 - supunerea tuturor domeniilor care intră sub incidența prezentului program statistic unei analize a eficienței costurilor, începând cu o estimare a sarcinii costurilor, care să permită o redefinire sistematică a priorităților înainte de finalul programului pe perioada 2008-2012. Un plan de acțiune pentru întregul proces va fi lansat în primele șase luni ale programului pe perioada 2008-2012;
 - supunerea tuturor proiectelor statistice noi sau a revizuirilor importante ale celor existente susceptibile de a crea/impune o sarcină adițională semnificativă pentru furnizorii de date, și mai ales pentru întreprinderi unei analize a rentabilității înainte de a fi puse în aplicare;
 - stabilirea unor obiective de limitare sau reducere a costurilor și a sarcinilor globale în vederea orientării procesului de revizuire și de redefinire a priorităților;
 - asigurarea faptului că sarcina de răspuns este proporțională cu nevoile utilizatorilor și să nu fie excesivă pentru respondenți, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii. Se pun în aplicare măsuri pentru monitorizarea sa și mijloace pentru a reduce la minimum această sarcină. Utilizarea crescută de date administrative în scopuri statistice va reprezenta un instrument important în acest domeniu; și
 - utilizarea, în măsura în care acest lucru este posibil, a datelor existente pentru a îndeplini noi cerințe statistice.
-

ANEXA II

PROGRAMUL STATISTIC CINCINAL: OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI

Prezenta anexă cuprinde un rezumat al nevoilor statistice și al cerințelor privite din perspectiva nevoilor legate de politici ale Uniunii Europene. După o primă secțiune privind activitățile statistice transversale care stau la baza priorităților politice globale, aceste nevoi sunt clasificate în funcție de titlurile din Tratatul de instituire a Comunității Europene (Tratatul CE). Acest lucru poate provoca repetiții, deoarece anumite activități statistice fac parte din mai mult de un titlu. Pentru fiecare domeniu politic, prezenta anexă furnizează cadrul juridic, situația actuală și principalele inițiative care urmează a fi luate în cursul acestei perioade de cinci ani.

În fiecare an, prioritățile definite de Comisie fac obiectul unei discuții cu statele membre, pentru a determina prezentarea de propuneri de simplificare a cerințelor statistice care urmează a fi integrate în procesul de adoptare a unor noi baze juridice și a dispozițiilor lor de aplicare. Cele mai bune practici în materie de culegere de date vor face obiectul unor discuții și schimburi regulate între statele membre, pentru a promova simplificarea și modernizarea metodelor de culegere de date, ceea ce poate înlesni sarcina respondenților.

ACTIVITĂȚI STATISTICE TRANSVERSALE CARE STAU LA BAZA PRIORITĂȚILOR POLITICE GLOBALE ALE COMUNITĂȚII**Indicatori structurali și indicatori de dezvoltare durabilă****Cadrul juridic**

Strategia de la Lisabona, adoptată de Consiliul European la 23 și 24 martie 2000, stabilește baza indicatorilor structurali orientată în special spre creșterea economică și ocuparea forței de muncă, astfel cum se prevede în Orientările integrate pentru creștere economică și locuri de muncă, din 2005 (articolul 99 din Tratatul CE). Prin Strategia de dezvoltare durabilă, adoptată de Consiliul European de la Bruxelles din 15 și 16 iunie 2006, a fost oferită o nouă bază indicatorilor de dezvoltare durabilă.

Situația actuală

Statisticile și indicatorii sunt necesari pentru a monitoriza punerea în aplicare și impactul Strategiei de la Lisabona și al Strategiei de dezvoltare durabilă, ambele fiind de natură transversală. Se aduc în permanență îmbunătățiri pentru a ajusta seturile de indicatori la nevoile reale și pentru a asigura o calitate mai bună a informațiilor oferite publicului larg.

Anumite domenii — cum ar fi siguranța și calitatea alimentelor, substanțele chimice și pesticidele, sănătatea și mediul, responsabilitatea corporativă, biodiversitatea, resursele naturale, transportul, ecosistemele marine, buna guvernare și serviciile financiare — nu sunt încă acoperite în mod corespunzător de indicatori.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- adaptarea indicatorilor structurali și a indicatorilor de dezvoltare durabilă la noile nevoi ale utilizatorilor și la programe naționale specifice, cu luarea în considerare a cadrelor generale precum conturile naționale;
- dezvoltarea de noi indicatori de dezvoltare durabilă, în cooperare cu alte servicii ale Comisiei și cu Agenția Europeană de Mediu, pentru a răspunde mai bine nevoilor existente și viitoare, în special în domenii precum siguranța și calitatea alimentelor, substanțele chimice și pesticidele, sănătatea și mediul, responsabilitatea corporativă, biodiversitatea, resursele naturale, transportul, ecosistemele marine, exploatarea terenurilor și buna guvernare; defalcările pe regiuni vor continua să fie dezvoltate în mod corespunzător;
- îmbunătățirea calității indicatorilor existenți și completarea informațiilor despre calitatea indicatorilor publicați;
- asigurarea unei mai bune comunicări cu privire la indicatorii structurali, precum și la indicatorii de dezvoltare durabilă, ținând cont de importanța strategiilor subiacente.

Extindere**Cadrul juridic**

Pentru negocierile de aderare, Comisia trebuie să poată utiliza un set complet de statistici fiabile, comparabile metodologic cu cele ale statelor membre ale Uniunii Europene. Asistența statistică acordată noilor state membre, țărilor candidate și țărilor precandidate este reglementată de un cadru juridic solid, care include Actele de aderare și Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ JO L 210, 31.7.2006, p. 82.

Situația actuală

Pentru a-și realiza obiectivele în domeniul asistenței statistice, UE se confruntă cu trei provocări destul de diferite:

- integrarea noilor membri potențiali în toate mecanismele comunitare, inclusiv, de exemplu, bugetele din resurse proprii și fondurile structurale, precum și toate celelalte teme și programe;
- pregătirea adecvată a țărilor candidate înainte de aderare, prin participarea la procesul de negociere și urmărirea angajamentelor lor pe durata negocierilor, până la aderarea lor;
- continuarea pregătirii restului țărilor candidate și sprijinirea acestora în vederea armonizării complete cu legislația comunitară actuală.

Acest lucru atrage exigențe mari în ceea ce privește producția statistică a țărilor candidate. Statisticile economice de bază sunt indispensabile, inclusiv distribuția sectorială și regională a produsului intern brut, a populației, a ocupării forței de muncă etc. Alte statistici cheie sunt cele care măsoară punerea în aplicare a pieței interne, cum ar fi comerțul cu mărfuri, comerțul cu servicii și libertatea de stabilire, balanța de plăți, fluxurile de capital, mobilitatea persoanelor, producția și structura industrială etc. În plus, există cereri de statistici în sectoare sensibile pentru negocierile de aderare, care sprijină politicile de bază ale UE în domenii precum agricultura, transportul, dezvoltarea regională și mediul.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- consolidarea culegerii de date comparabile privind principalele politici, pentru negocieri și pentru obiectivele interne ale Comisiei;
- acordarea în continuare de asistență noilor state membre, țărilor candidate și țărilor precandidate în vederea adaptării sistemelor statistice ale acestora la cerințele comunitare.

TITLUL I

LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR

Cadrul juridic

Dispozițiile tratatului CE: articolul 133 (politica comercială comună). Actele juridice sub incidența cărora intră domeniile statistice pertinente sunt următoarele: Regulamentul (CE) nr. 638/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind statisticile comunitare ale comerțului cu mărfuri între statele membre ⁽¹⁾; Regulamentul (CE) nr. 184/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 ianuarie 2005 privind statisticile comunitare ale balanței de plăți, ale comerțului internațional cu servicii și ale investițiilor străine directe ⁽²⁾.

Situația actuală

Adaptările legislației privind statisticile în domeniul comerțului, în special în cadrul Regulamentului Intrastat, punerea în aplicare a sistemului de raportare Intrastat în noile state membre și reducerea numărului de posturi în nomenclatura combinată au reprezentat realizări majore în perioada de programare anterioară. Aceste evoluții au fost realizate pentru a răspunde mai bine nevoilor utilizatorilor de date statistice la nivel comunitar, precum și la nivelul statelor membre, permițând interpretarea corespunzătoare a evoluțiilor macroeconomice și evaluarea competitivității Uniunii Europene și a statelor membre. În același timp, culegerea și procesarea de date statistice au fost optimizate, ceea ce a permis reducerea sarcinii administrative suportate de furnizorii de informații statistice. Aceste rezultate se înscriu în mare măsură în obiectivele Strategiei de la Lisabona.

În perioada 2008-2012, obiectivele vor consta în continuarea eforturilor de simplificare, armonizarea diferitelor tipuri de statistici privind circulația internațională a mărfurilor și a statisticilor privind balanța de plăți, explorând în același timp posibilitățile de a asocia datele și nomenclaturile statisticilor privind comerțul cu alte tipuri de statistici, în special statistici privind întreprinderile sau nomenclaturile activităților industriale. Rezultatul va fi un pas în plus spre un cadru mai simplificat, transparent și accesibil pentru elaborarea și utilizarea statisticilor privind comerțul, ceea ce va diminua mai mult sarcina administrativă suportată de întreprinderi, consolidând astfel poziția competitivă a economiei europene. În același timp, interconectarea diferitelor tipuri de statistici ar trebui să permită utilizarea unor noi moduri de a analiza evoluția economică și structurală și utilizarea durabilă a resurselor în Uniunea Europeană.

⁽¹⁾ JO L 102, 7.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ JO L 35, 8.2.2005, p. 23. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 602/2006 al Comisiei (JO L 106, 19.4.2006, p. 10).

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- Comisia va propune până în 2010 un sistem cu flux unic sau aplicarea oricărei alte metode care să determine o reducere semnificativă a sarcinii de răspuns în domeniul statisticii pentru Intrastat, ținând cont de studiile de fezabilitate în domeniul calității, inclusiv actualitatea statisticilor;
- dezvoltarea unor metode și instrumente în vederea unei mai bune integrări a diferitelor tipuri de informații statistice solicitate întreprinderilor;
- asigurarea unei mai mari coerențe între statisticile privind comerțul cu mărfuri și statisticile privind balanța de plăți. Pe termen lung, obiectivul este de a elabora un sistem statistic integrat care să reflecte fluxurile transfrontaliere de mărfuri, servicii și alte fluxuri de natură comercială într-o manieră coerentă și consecventă din punct de vedere metodologic.

TITLUL II

AGRICULTURĂ

Cadrul juridic

Statisticile agricole reflectă gradul înalt de integrare a agriculturii în UE, importanța Politicii agricole comune (PAC) în bugetul UE și rolul esențial pe care îl au în procesul decizional al PAC.

Situația actuală

Statisticile agricole tradiționale vor rămâne esențiale pentru PAC (gestionarea pieței) și vor trebui să fie consolidate și simplificate. Pe de altă parte, noile teme politice (dezvoltarea rurală, ecocondiționalitatea și impactul asupra mediului, siguranța alimentelor) vor necesita statistici structurale care ar putea fi mai puțin frecvente, dar care ar trebui să satisfacă nevoia de defalcări detaliate și uneori specifice din punct de vedere geografic. Acestea ar trebui să corespundă, de exemplu, datelor spațiale privind solul, bazinele de recepție și biodiversitatea. Recensământul agricol din 2010 va reprezenta o sursă foarte valoroasă în această privință.

Una dintre principalele propuneri care figurează în Comunicarea Comisiei privind „Planul de acțiune european pentru o alimentație și agricultură ecologice” din 2004, se axează pe dezvoltarea, bazată pe informare, a pieței alimentelor ecologice. În acest scop, se va prevedea culegerea de date statistice privind atât producerea, cât și comercializarea produselor ecologice. Legislația sistemului comunitar al statisticilor agricole urmează a fi simplificată în viitorul apropiat și va trebui să fie pusă în aplicare în UE și în țările candidate.

Se va acorda o atenție deosebită dezvoltării unor indicatori specifici pentru gestionarea mediului și gestionarea durabilă a pădurilor și a industriilor produselor derivate din lemn. Planul de acțiune al Uniunii Europene privind pădurile va trebui să fie monitorizat după faza de lansare, prevăzută pentru 2006/2007.

Programul de statistici în domeniul pescuitului va include punerea în aplicare continuă a legislației existente, inclusiv statisticile în domeniul acvaculturii, dezvoltarea de indicatori socioeconomiici și de indicatori ai durabilității și elaborarea de bilanțuri de aprovizionare pentru produsele pescărești. Eurostat va urmări evoluțiile politicii maritime propuse și își va adapta programul de lucru în consecință.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- realizarea, în principiu, a unui recensământ agricol, în 2009-2010, în conformitate cu legislația în vigoare, precum și a unei anchete decenale privind plantațiile viticole. Punerea la dispoziție, în 2008, a rezultatelor anchetei din 2007 privind structura exploatațiilor agricole (precum și rezultatele anchetei din 2007 privind pomii fructiferi);
- realizarea unor anchete privind metodele de producție agricolă, exploatarea terenurilor, utilizarea datelor de intrare și agricultura ecologică, în conformitate cu legislația în vigoare;
- anchetele actuale privind recoltele și producțiile animaliere vor fi realizate în conformitate cu legislația revizuită care va avea drept obiectiv integrarea și simplificarea legislației în vigoare și reducerea obligației de răspuns;
- evaluarea studiului de fezabilitate actual privind veniturile din sectorul gospodăriilor agricole;

- dezvoltarea și punerea la dispoziție, în continuare, a indicatorilor privind dezvoltarea rurală și a indicatorii agroecologici;
- acordarea unei atenții deosebite dezvoltării unui sistem mai eficient de culegere și validare a statisticilor agricole;
- elaborarea și lansarea unor noi informații statistice pentru orientarea politicii maritime propuse, care este elaborată în prezent de Comisie.

TITLUL III

LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR, SERVICIILOR ȘI CAPITALURILOR ⁽¹⁾

Cadrul juridic

Libera circulație a capitalurilor și a serviciilor este fundamentală pentru piața internă a UE. Acestea fac parte din așa-numitele „libertăți fundamentale”, care sunt elemente centrale ale pieței unice. Comisia Europeană solicită informații statistice fiabile și comparabile pentru a supraveghea aplicarea corectă, în timp util, a dispozițiilor Tratatului CE privind libera circulație a capitalurilor și a serviciilor.

Dispozițiile pertinente privind libera circulație a capitalurilor sunt prevăzute la articolele 56-60 din Tratatul CE. Libertatea de a presta servicii transfrontaliere este prevăzută la articolul 49 din același tratat.

Actele juridice sub incidența cărora intră domeniile statistice relevante sunt următoarele: Regulamentul (CE) nr. 184/2005; Decizia nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2003 privind elaborarea și dezvoltarea statisticilor comunitare în domeniul științei și al tehnologiei ⁽²⁾; Regulamentul (CE) nr. 716/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2007 privind statisticile comunitare legate de structura și activitatea filialelor străine ⁽³⁾; propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile structurale de întreprindere.

Situația actuală

Importanța din ce în ce mai mare a liberei circulații a serviciilor și a capitalurilor determină creșterea solicitărilor de statistici de înaltă calitate. Provocarea constă în publicarea datelor pertinente în timp util și în adaptarea sistemului la evoluția cerințelor factorilor de decizie politică, păstrând în același timp o sarcină scăzută pentru respondenți.

Începând cu anul 2006, punerea în aplicare a regulamentului privind balanța de plăți a îmbunătățit calitatea datelor privind comerțul cu servicii și investițiile directe. În plus, statisticile privind filialele străine vor permite măsurarea globalizării sistemelor de producție. Statisticile produse vor continua să acopere atât comerțul extracomunitar, cât și pe cel intracomunitar, satisfăcându-se astfel nevoile pieței interne.

Importanța din ce în ce mai mare a întreprinderilor multinaționale va necesita noi forme de culegere a datelor. Noul regulament privind registrele întreprinderilor include transmiterea către Eurostat a datelor individuale privind grupurile de întreprinderi multinaționale și transmiterea informațiilor armonizate către statele membre, ceea ce va conduce la un registru comunitar al grupurilor de întreprinderi multinaționale (EuroGroups), care va fi pe deplin operațional din 2008.

Producerea regulată de statistici de înaltă calitate privind serviciile poștale este esențială pentru factorii de decizie europeni, pentru organele de reglementare naționale și pentru operatorii poștali, contribuind la evoluția către o piață a serviciilor poștale deschisă și continuând dincolo de aceasta. Modalitățile de culegere a datelor se vor baza pe evaluarea experienței pilot din 2006 pentru a asigura o calitate înaltă a datelor.

Internaționalizarea cercetării și a dezvoltării, precum și a resurselor umane asociate, este esențială pentru comportamentul economiei europene. Prin urmare, este important să se culegă date privind cercetarea și dezvoltarea în contextul balanței de plăți, al statisticilor privind activitatea comercială a filialelor străine și al măsurilor pentru întreprinderile multinaționale.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- aplicarea, în toate domeniile pertinente, a versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev.2), în care defalcarea pe servicii este mai detaliată;

⁽¹⁾ Libera circulație a persoanelor face obiectul titlului IV.

⁽²⁾ JO L 230, 16.9.2003, p. 1.

⁽³⁾ JO L 171, 29.6.2007, p. 17.

- asigurarea aplicării și a actualizării legislației de bază (balanța de plăți, comerțul internațional cu servicii, investițiile străine directe și filialele străine);
- asigurarea unei măsurări îmbunătățite a gradului de internaționalizare a cercetării și dezvoltării;
- continuarea activităților cu privire la statisticile privind permisele de ședere — atât pentru resortisanții Uniunii Europene, cât și pentru resortisanții țărilor terțe — în măsura în care vor exista nevoi pentru acest tip de date derivate din politicile comunitare.

TITLUL IV

VIZE, AZIL, IMIGRAȚIE ȘI ALTE POLITICI PRIVIND LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR ⁽¹⁾

Cadrul juridic

Statisticile privind migrația și azilul, precum și statisticile privind criminalitatea și justiția penală, în măsura în care este necesar pentru desfășurarea activităților Comunității, vor fi dezvoltate astfel încât să răspundă evoluției nevoilor de statistici, pentru a sprijini planul de acțiune al Comisiei de punere în aplicare a Programului de la Haga privind aspecte legate de justiție, libertate și securitate. Acest plan de acțiune include propuneri de gestionare a fluxurilor migratorii, integrarea socială și economică a migranților, controalele la frontieră, azilul și consolidarea securității printr-o acțiune comună împotriva fenomenului infracțional, în special a criminalității organizate. Pentru a sprijini aceste măsuri, vor fi necesare progrese semnificative privind disponibilitatea și calitatea statisticilor. Acest lucru va fi valabil, în special, pentru punerea în aplicare a celor patru noi fonduri propuse în programul-cadru privind solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii pentru perioada 2007-2013. Aceste evoluții vor începe înainte de 2008, dar vor continua în timpul și dincolo de durata validității prezentului program statistic.

Situația actuală

În prezent, statisticile comunitare privind migrația și azilul se confruntă cu probleme grave legate de existența unei curențe de date și a unei armonizări deficiente. Măsurile pentru înlăturarea acestor neajunsuri sunt în curs de aplicare și vor continua pe toată durata programului. Aceste îmbunătățiri vor fi susținute de punerea în aplicare a unei noi legislații în materie de statistici comunitare privind migrația și azilul în primii ani ai acestui program. Va fi în continuare analizat potențialul din domeniul statisticilor privind fenomenul infracțional, în conformitate cu Planul de acțiune al Uniunii Europene 2006-2010 privind dezvoltarea unui cadru coerent și global pentru evaluarea nivelului fenomenului infracțional și al activității justiției penale. Vor fi analizate fezabilitatea și oportunitatea introducerii unui temei juridic pentru aceste statistici.

Având în vedere diferențele importante între sistemele administrative și statistice naționale privind migrația și azilul, precum și fenomenul infracțional și activitatea justiției penale, măsurile de îmbunătățire a comparabilității statisticilor se vor concentra pe armonizarea rezultatelor statistice mai curând decât pe introducerea de surse de date și proceduri comune. Cu toate acestea, în anumite cazuri (cum ar fi cazul statisticilor privind criminalitatea organizată), ar putea fi necesară dezvoltarea unor noi surse de date.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- finalizarea punerii în aplicare a legislației în materie de statistici comunitare privind migrația și azilul; aceasta va constitui un cadru pentru măsurile în curs, în vederea consolidării disponibilității, comparabilității, oportunității și pertinentei acestor statistici;
- dezvoltarea și, dacă este cazul, defalcarea pe criterii în funcție de sex a statisticilor care oferă informații socio-economice despre populațiile migrante, inclusiv aplicarea unor module ad-hoc în cadrul anchetei privind forța de muncă și culegerea de informații despre migranți în cadrul programului de recensământ comunitar din 2011;
- se continuă cercetările actuale efectuate cu privire la potențialul statisticilor comunitare privind fenomenul infracțional (inclusiv criminalitatea organizată), aspecte legate de victime și justiția penală.

⁽¹⁾ Adoptarea de măsuri în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală nu intră sub incidența titlului IV din Tratatul CE, ci este cuprinsă în titlul VI din Tratatul privind Uniunea Europeană. Acestea sunt incluse în titlul IV al prezentului document deoarece atât politica în domeniul migrației, cât și cooperarea polițienească și judiciară intră sub incidența spațiului de libertate, de securitate și de justiție.

TITLUL V

TRANSPORTURI**Cadrul juridic**

Politica UE în domeniul transporturilor s-a dezvoltat rapid în ultimii 15 ani. Obiectivul său a fost definit în Cărțile albe din 1992 și 2001 privind transporturile, precum și în Comunicarea din iunie 2006 a Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, intitulată „Pentru o Europă în mișcare — Mobilitate durabilă pentru continentul nostru. Evaluare intermediară a Cărții albe privind transporturile, elaborată de Comisia Europeană în 2001”. Aceasta urmărește optimizarea sistemului de transporturi, făcând posibilă utilizarea eficientă, competitivă, sigură și ecologică a diferitelor moduri de transport, precum și combinarea lor în cadrul unor lanțuri de transport intermodal. Sunt necesare moduri de transport mai curate și mai eficiente, astfel încât mobilitatea în creștere să nu mai producă efecte secundare negative. Politica Uniunii în domeniul transporturilor se află în centrul Strategiei de dezvoltare durabilă a UE, precum și al Strategiei de la Lisabona pentru creștere și ocuparea forței de muncă.

Situația actuală

Se urmărește ca statisticile comunitare privind transporturile să devină un sistem de informare global privind transporturile, incluzând date despre fluxurile de mărfuri și pasageri, trafic, infrastructură, moduri de transport, echipamente, mobilitatea persoanelor, siguranță, securitate, consumul de energie și impactul asupra mediului, costurile transporturilor, investițiile în infrastructură, întreprinderile de transport și despre indicatorii structurali și de dezvoltare durabilă.

Se înregistrează o bună acoperire statistică în ceea ce privește fluxurile de mărfuri și de pasageri, precum și traficul, care corespunde tuturor modurilor de transport, cu excepția transportului de pasageri de natură rutieră și efectuat prin mijloace nemotorizate. În plus, se constată lipsa, în prezent, din cadrul statisticilor privind traficul corespunzătoare tuturor modurilor de transport, a unor date importante, necesare pentru urmărirea congestiei diferitelor tipuri de trafic, a emisiilor în atmosferă și a altor forme de impact negativ asupra mediului. Statisticile privind transportul de mărfuri se concentrează încă, în principal, pe moduri individuale de transport și nu furnizează suficiente informații privind lanțurile de transport intermodal.

În prezent se înregistrează o lipsă a indicatorilor care iau în considerare condițiile care afectează în mod real concurența inter- și intramodală, în special în ceea ce privește anumite aspecte care țin de condițiile de desfășurare a activității: taxe, utilizarea și nivelul taxelor de utilizare, cheltuieli cu salariile și tarife.

Sistemul de informații privind transporturile suferă, în prezent, de o lipsă de date referitoare la investițiile în infrastructura transporturilor și la costurile corespunzătoare acestora, precum și de date defalcate geografic pe rețele și fluxuri de transport, cu legături între reprezentarea geografică a rețelei de transport și datele culese cu privire la rețea, care sunt necesare pentru sprijinirea investițiilor în infrastructura europeană de transport și a politicilor regionale ale Comunității.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- consolidarea și completarea domeniului de acoperire al temeiurilor juridice pentru statisticile comunitare cu privire la ansamblul modurilor de transport. Continuarea eforturilor depuse în prezent în legătură cu elaborarea de indicatori de defalcare modală, atât pentru transportul de pasageri, cât și pentru transportul de mărfuri. Acordarea unei atenții deosebite transportului rutier de pasageri;
- culegerea de noi date statistice privind lanțurile de transport intermodal, transportul urban, precum și elaborarea indicatorilor necesari pentru urmărirea integrării considerentelor de mediu și de siguranță în politicile privind transporturile vor fi promovate, ținându-se cont de sarcina costurilor și de beneficii. Revizuirea culegerii de date privind cheltuielile cu investițiile în infrastructuri și costurile acestora. Luarea, de asemenea, în considerare, a necesității unor indicatori de performanță pentru serviciile de logistică. Acordarea unei atenții deosebite culegerii de date privind traficul, exprimate în automobile-kilometri;
- elaborarea de indicatori pentru analiza competitivității sectorului transporturilor și a concurenței intra și intermodale, colectarea datelor relevante și difuzarea rezultatelor într-un format corespunzător.

TITLUL VI

NORME COMUNE PRIVIND CONCURENȚA, FISCALITATEA ȘI ARMONIZAREA LEGISLATIVĂ

Nu este necesar niciun program statistic direct. Informațiile statistice pentru acest titlu sunt obținute, după caz, din datele și indicatorii produși pentru alte titluri din program.

TITLUL VII

POLITICA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ**Cadrul juridic**

Dispozițiile Tratatului CE: articolul 99 (coordonarea și supravegherea politicilor economice); articolul 104 (urmărirea evoluției fiscale); articolul 105 (politica monetară și stabilitatea prețurilor); articolul 133 (politica comercială comună); articolul 269 (resursele proprii).

Reglementări principale: Regulamentul (CE) nr. 2223/96 al Consiliului din 25 iunie 1996 privind sistemul european de conturi naționale și regionale din Comunitate (SEC95) ⁽¹⁾; Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului din 15 iulie 2003 privind armonizarea venitului național brut la prețurile pieței (Regulamentul VNB) ⁽²⁾; Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului din 7 iunie 2007 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene ⁽³⁾; Regulamentul (CE) nr. 3605/93 al Consiliului din 22 noiembrie 1993 privind punerea în aplicare a Protocolului referitor la procedura deficitului excesiv anexată Tratatului de instituire a Comunității Europene ⁽⁴⁾; Regulamentul (CE) nr. 2494/95 al Consiliului din 23 octombrie 1995 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum ⁽⁵⁾; Regulamentul (CE) nr. 1165/98 al Consiliului din 19 mai 1998 privind statisticile pe termen scurt ⁽⁶⁾; Regulamentul (CE) nr. 184/2005; Regulamentul (CE, Euratom) nr. 723/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 de modificare a Statutului funcționarilor Comunităților Europene și Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților Europene ⁽⁷⁾.

Situația actuală

Supravegherea și coordonarea politicilor macroeconomice ale Uniunii Europene, realizarea politicii monetare în cadrul Uniunii economice și monetare, precum și politicile structurale comunitare necesită o bază statistică solidă. Mai mult, furnizarea de statistici corespunzătoare scopurilor administrative ale Uniunii este de maximă importanță.

Eurostat și statele membre trebuie să garanteze reușita punerii în aplicare a programului de transmitere a datelor din cadrul Sistemului european de conturi. Aceste date reprezintă un element esențial pentru analiza structurală și a ciclurilor economice. Se va depune un efort susținut pentru îmbunătățirea evaluării nivelului productivității, cu sprijinul proiectului EU KLEMS.

Furnizarea de date statistice corespunzătoare scopurilor administrative ale UE este, în continuare, de maximă importanță. Acestea cuprind furnizarea datelor privind VNB și TVA pentru calcularea resurselor proprii, a datelor macroeconomice necesare pentru realizarea politicilor structurale (în special Paritățile puterii de cumpărare), precum și a datelor necesare pentru calcularea remunerațiilor și a pensiilor funcționarilor UE.

Armonizarea și comparabilitatea datelor utilizate pentru supravegherea bugetară și fiscală vor fi urmărite îndeaproape, în scopul de a pune la dispoziția factorilor de decizie instrumente statistice de înaltă calitate și comparabile, care să garanteze o apreciere corectă a situației fiecărui stat membru.

În ultimii ani, viteza de dezvoltare a indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) a scăzut, iar îmbunătățirea calității IAPC trebuie continuată într-un mod mai susținut (în special în raport cu locuințele ocupate de proprietarul lor, adaptarea în direcția calității și eşantionarea).

Este necesară îmbunătățirea permanentă a acoperirii și difuzării în timp util a principalilor indicatori economici europeni (PIEE). Aceasta ar trebui să fie proporțională cu riscurile legate de calitatea statisticii, în special în ceea ce privește fiabilitatea estimărilor timpurii. În ceea ce privește statisticile pe termen scurt (STS), trebuie aduse îmbunătățiri la nivelul acoperirii serviciilor, în special sub aspectul prețurilor producției de servicii, al lungimii seriilor cronologice și al actualității datelor.

În ceea ce privește statisticile privind balanța de plăți, printre provocările actuale se numără furnizarea unor date de intrare adecvate pentru conturile naționale și garantarea menținerii calității datelor sursă în statele membre în care pragurile declarațiilor bancare au fost ridicate.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

— participarea activă la revizuirea standardelor internaționale pentru conturile naționale (SCN93) și a statisticilor pentru balanța de plăți (MBP5);

⁽¹⁾ JO L 310, 30.11.1996, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1267/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 180, 18.7.2003, p. 1).

⁽²⁾ JO L 181, 19.7.2003, p. 1.

⁽³⁾ JO L 163, 23.6.2007, p. 17.

⁽⁴⁾ JO L 332, 31.12.1993, p. 7. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 2103/2005 (JO L 337, 22.12.2005, p. 1).

⁽⁵⁾ JO L 257, 27.10.1995, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003.

⁽⁶⁾ JO L 162, 5.6.1998, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 393, 30.12.2006, p. 1).

⁽⁷⁾ JO L 124, 27.4.2004, p. 1.

- punerea în aplicare a Sistemului european de conturi (SEC95) revizuit;
- punerea în aplicare a versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev.2) în cadrul statisticilor pentru conturile naționale, balanța de plăți și al statisticilor pe termen scurt și a altor acte legislative importante;
- instituirea unui sistem european de statistici privind prețurile de consum axat pe simplificarea IAPC și consolidarea cadrului juridic al IAPC, precum și garantarea credibilității IAPC printr-o politică de comunicare și o strategie de conformitate mai eficiente;
- îmbunătățirea coerenței între statisticile pieței muncii și conturile naționale.

TITLUL VIII

OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ

Cadrul juridic

Eforturile realizate pe marginea statisticilor în domeniul ocupării forței de muncă în UE se vor axa pe Strategia revizuită de la Lisabona reorientată în prezent pe creștere și ocuparea forței de muncă în Europa, obiectivele și reperele stabilite în cadrul strategiei europene pentru ocuparea forței de muncă și al Uniunii economice și monetare, care necesită o serie completă de statistici infra-anuale în vederea descrierii evoluției pieței muncii în zona euro și în Uniunea Europeană.

Situația actuală

Statisticile privind piața muncii sunt reglementate printr-un cadru legal solid în vederea garantării transmiterii periodice a datelor pentru estimarea situației ocupării forței de muncă, a șomajului, a câștigurilor salariale și a costului forței de muncă. Cu toate acestea, noile politici vor necesita extinderea legislației statistice la alte domenii cum ar fi:

- (i) statisticile privind locurile de muncă vacante, în scopul evaluării cererii pe piața de muncă și a completării statisticilor privind ocuparea forței de muncă și șomajul;
- (ii) situația pieței muncii pentru migranți, în scopul promovării unei mai bune integrări a acestei categorii de populație;
- (iii) situația de pe piața muncii pentru lucrătorii mai vârstnici; și
- (iv) trecerea de la școală la viața activă, în scopul susținerii unor politici adecvate care să asigure integrarea armonioasă a tinerilor pe piața muncii.

Alte domenii, printre care calitatea muncii și a ocupării forței de muncă în contextul în care forța de muncă este afectată de îmbătrânire, adaptabilitatea salariaților și a întreprinderilor, precum și cerințele societății informaționale la nivelul pieței muncii vor rămâne în centrul atenției pentru dezvoltarea statisticilor.

Statisticile din domeniul ocupării forței de muncă și al șomajului sunt destinate în special întrunirii cerințelor macroeconomice. Din acest motiv, aceste statistici nu țin cont pe deplin de diferențele regionale existente, în special în anumite zone urbane.

Ancheta comunitară asupra forței de muncă (AFM) a devenit, grație îmbunătățirii ei din ultimii ani, împreună cu modulele sale anuale, sursa principală pentru realizarea datelor comparabile privind piața muncii. AFM este o anchetă bazată pe gospodării, ale cărei rezultate trebuie să fie completate cu date bazate pe întreprinderi, cum ar fi statisticile structurale și pe termen scurt cu privire la câștigurile salariale și la costul forței de muncă. Cu toate acestea, este necesar să se depună eforturi pentru îmbunătățirea calității în domeniul statisticilor privind piața muncii, cum ar fi obținerea unei mai bune coerențe cu datele referitoare la ocuparea forței de muncă din cadrul conturilor naționale și al altor anchete realizate la nivelul întreprinderilor și al exploatațiilor agricole, precum și introducerea unor planuri europene de etalonare și de estimări rapide, care să ducă la o actualitate sporită a indicatorilor transmiși. De asemenea, este necesar să se depună eforturi pentru analizarea detaliată a surselor datelor existente, pentru îmbunătățirea transmiterii către mediul științific a datelor individuale cu caracter anonim culese în scopul realizării de statistici comunitare și pentru introducerea unei clasificări revizuite a ocupațiilor (ISCO) în 2011, care să reflecte mai exact structura profesiilor și să permită realizarea unor mai bune comparații internaționale.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- definirea și punerea în aplicare a modului ad-hoc 2008 al AFM privind situația migranților și a descendenților direcți ai acestora pe piața muncii, a modului ad-hoc 2009 al AFM privind trecerea de la școală la viața activă și programul de module ad-hoc 2010-2012 al AFM;

- extinderea acoperirii anchetelor structurale asupra câștigurilor salariale și costului forței de muncă la nivelul întregii economii și punerea în aplicare a anchetei din 2008 asupra costului forței de muncă și a anchetei din 2010 asupra structurii câștigurilor salariale;
- introducerea, în statisticile pe termen scurt privind piața muncii, a unor sisteme europene de eșantionare, bazate pe o utilizare mai largă a datelor existente, care să permită realizarea, în timp util, a unor agregate trimestriale și lunare referitoare la ocuparea forței de muncă și șomaj pentru zona euro;
- statisticile din domeniul ocupării forței de muncă și al șomajului pot să includă indicatori regionali mai preciși, în special pentru zonele urbane și aglomerări pentru a se putea ține seamă pe deplin de variațiile locale în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și șomajul. Până în 2010 va fi analizată necesitatea și costul unei posibile introduceri de statistici anuale pentru aglomerările de peste 500 000 de locuitori;
- statisticile privind forța de muncă permit monitorizarea ocupării forței de muncă în societatea informațională;
- punerea în aplicare integrală a viitorului regulament al Consiliului referitor la statisticile privind locurile de muncă vacante;
- introducerea versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev.2) în anchetele structurale privind câștigurile salariale și costul forței de muncă, indexul semestrial al costului forței de muncă și ancheta continuă asupra forței de muncă.

TITLUL IX

POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ

Cadrul juridic

Articolul 133 din Tratatul CE prevede responsabilitatea Comisiei de a conduce negocierile privind acordurile comerciale cu țările terțe, inclusiv acordurile comerciale privind serviciile. Actele juridice sub incidența cărora intră domeniile statistice pertinente sunt următoarele: Regulamentul (CE) nr. 1172/95 al Consiliului din 22 mai 1995 privind statisticile în domeniul schimbului de mărfuri între Comunitate și statele membre, pe de o parte, și statele terțe, pe de altă parte ⁽¹⁾; Regulamentul (CE) nr. 184/2005; Regulamentul (CE) nr. 716/2007.

Situația actuală

Cererea de date nu încetează să crească pe măsură ce noi concurenți și parteneri comerciali (de exemplu China, India, Brazilia și alte țări din America Latină) își fac apariția pe scena mondială, și, de asemenea, ca urmare a schimbărilor structurale din domeniul comerțului cu bunuri și servicii. În plus, culegerea, analizarea și armonizarea de înaltă calitate a datelor provenind din țările candidate și din principalele țări partenere ale Uniunii Europene continuă să fie o prioritate.

În paralel, vor fi depuse eforturi pentru menținerea standardelor de calitate în ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii, investițiile străine directe și activitatea comercială a filialelor străine. În acest sens, punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 184/2005 și a Regulamentului (CE) nr. 716/2007 va avea o importanță deosebită.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- punerea în aplicare a noii legislații Extratat, având ca obiectiv principal punerea la dispoziție a informațiilor vamale pertinente suplimentare și a statisticilor complementare prin utilizarea unor registre privind operatorii comerciali;
- punerea în aplicare și actualizarea legislației de bază (balanța de plăți, comerțul internațional cu servicii, investițiile străine directe și filialele străine);
- punerea în aplicare a noilor standarde metodologice internaționale ale FMI în cadrul elaborării statisticilor privind balanța de plăți de către Uniunea Europeană;
- punerea în aplicare în UE a Manualului de statistici privind comerțul internațional cu servicii și a versiunii sale revizuite.

⁽¹⁾ JO L 118, 25.5.1995, p. 10. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003.

TITLUL X

COOPERARE VAMALĂ

Nu este necesar nici un program statistic direct. Informațiile statistice pentru acest titlu sunt obținute, după caz, din datele și indicatorii produși pentru alte titluri din program.

TITLUL XI

POLITICA SOCIALĂ, EDUCAȚIA, FORMAREA PROFESIONALĂ ȘI TINERETUL**Cadrul juridic**

Statisticile din acest domeniu vor fi realizate în funcție de metoda deschisă de coordonare (MDC) în domeniul excluziunii sociale, al pensiilor, al asistenței medicale și al îngrijirilor de lungă durată; strategia de dezvoltare durabilă; articolele 143 (raportul privind situația socială) și 13 (nediscriminarea) din Tratatul CE; strategia pentru sănătate și securitate la locul de muncă; rezoluția Consiliului din 2003 privind promovarea ocupării forței de muncă și a integrării sociale pentru persoanele cu handicap și comunicarea Comisiei privind egalitatea de șanse pentru persoanele cu handicap; un plan de acțiune european. Strategia Comisiei economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE/ONU) pentru educarea în spiritul dezvoltării durabile reclamă, de asemenea, elaborarea de date.

Situația actuală

Sistemul de statistici privind condițiile de viață și protecția socială are la bază doi piloni principali: ESSPROS (Sistemul european de statistici integrate privind protecția socială) și EU-SILC (statisticile privind veniturile și condițiile de viață). Acești doi piloni se află la baza indicatorilor de la Laeken și a indicatorilor de pensii din cadrul MDC. Mai sunt necesare progrese în sensul dezvoltării unor indicatori privind starea de sărăcie de la nivel regional și din rândul copiilor.

În ceea ce privește schimbările demografice din UE, indicatorii și analizele statistice referitoare la fenomenul îmbătrânirii, viabilitatea financiară, productivitate și participarea pe piața muncii vor fi dezvoltate în continuare în cadrul metodei deschise de coordonare și în colaborare cu grupurile de lucru competente din cadrul Consiliului.

Datele privind învățarea continuă cuprind informații despre educația și formarea în sistemul formal și non-formal și învățarea informală. Pe baza statisticilor realizate cu privire la educație, au fost elaborate noi date referitoare la formarea profesională în întreprindere (evaluând angajamentul întreprinderilor și contribuțiile la formarea profesională a salariaților) sau la educația și formarea adulților. Datele privind tineretul sunt disponibile în cadrul anchetelor existente și acestea vor fi pe deplin exploatate până la noi eforturi pentru o mai bună integrare a dimensiunii tineretului în anchetele existente.

În ceea ce privește sănătatea și securitatea la locul de muncă, culegerea și analiza datelor se vor axa, în principal, pe cauzele, circumstanțele și costurile accidentelor de muncă, pe bolile profesionale și problemele de sănătate legate de tipul de muncă, precum și pe factorii care pot afecta în mod negativ sănătatea lucrătorilor. Va continua să fie dezvoltată culegerea de date statistice, în special modulele armonizate de anchetă privind tipurile de handicap. Statisticile vor fi în continuare îmbunătățite pentru a sprijini dezvoltarea unei asistențe medicale și îngrijiri de lungă durată de înaltă calitate, durabile și accesibile.

Obiectivul principal al statisticilor demografice va fi acela de a furniza o serie completă de date și analize necesare pentru evaluarea implicațiilor evoluției demografice în Europa. Acest obiectiv va fi atins prin îmbunătățirea metodelor și a conținutului culegerilor de date demografice, prin aplicarea legislației pentru exercițiul 2011 de recensămintele ale populației și locuințelor, precum și prin realizarea periodică de proiecții demografice pe termen lung.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- dezvoltarea unui număr limitat de variabile de bază și crearea unui nou instrument, Sistemul european de module de anchetă statistică socială (E4SM);
- consolidarea proiectului EU-SILC, dezvoltarea difuzării longitudinale și operaționalizarea deplină a conceptului de venit brut;
- dezvoltarea indicatorilor privind starea de sărăcie la nivel regional (utilizarea tehnicilor de estimare pentru zonele de mică întindere în cazul în care datele regionale naționale nu sunt disponibile) și sărăcia în rândul copiilor;
- dezvoltarea regulamentelor de aplicare privind ESSPROS în vederea îmbunătățirii acoperirii, comparabilității și actualității datelor;
- adoptarea unui regulament privind statisticile referitoare la educație și învățarea continuă și punerea în aplicare a acestuia;

- îmbunătățirea calitativă a cadrului statistic existent privind învățarea continuă;
- până în 2010 va fi analizată posibilitatea de punere în aplicare și în UE a indicelui de dezvoltare umană al ONU, ținându-se seama și de factorii legați de locuințe și ocuparea forței de muncă/somaj;
- compilarea statisticilor privind tineretul la toate nivelurile educaționale și integrarea socială și economică a tineretului, în mod succesiv, prin utilizarea surselor existente și, dacă este necesar, printr-o mai bună integrare a acestora în anchetele existente;
- compilarea statisticilor în ceea ce privește situația socială și sărăcia în rândul copiilor luându-se în considerare limita de vârstă a copilului convenită la nivel internațional la 18 ani, conform Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului;
- defalcarea, în funcție de sex, a ansamblului de date sociale culese în raport cu indivizii la nivelul Uniunii Europene și definirea unui set central de indicatori privind egalitatea între femei și bărbați;
- elaborarea unui memorandum de înțelegere în cooperare cu Institutul European pentru Egalitatea între Sexe în scopul definirii modalităților practice de cooperare;
- explorarea posibilităților de dezvoltare a unei metodologii comune pentru obținerea și îmbunătățirea datelor statistice existente privind întinderea și impactul fenomenului discriminării.

TITLUL XII

CULTURA

Realizarea de statistici culturale este limitată în această etapă. Mai mult decât atât, se constată absența unui cadru detaliat și coerent, precum și a unei legislații distincte privind statisticile culturale.

Pentru ca sectorul cultural și cel al creației să poată contribui la realizarea obiectivelor Strategiei de la Lisabona, statisticile culturale ar trebui astfel consolidate încât să poată genera, de asemenea, o producție durabilă de date periodice (pe baza diferitelor surse de date). Prin urmare, este necesară o activitate metodologică destul de detaliată, de exemplu, în vederea unei mai bune evaluări a impactului social și economic al culturii și al creației într-o economie bazată pe cunoaștere.

TITLUL XIII

SĂNĂTATE PUBLICĂ

Cadrul juridic

Directiva 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare a măsurilor de promovare a îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă ⁽¹⁾; Decizia nr. 1786/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 de adoptare a unui program de acțiune comunitară în domeniul sănătății publice (2003-2008) ⁽²⁾; propunerea Comisiei din 7 februarie 2007 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la statisticile comunitare în domeniul sănătății publice și al sănătății și securității la locul de muncă.

Situația actuală

Sistemul de informații privind sănătatea, instituit în cadrul programelor anterioare de acțiune comunitară în acest domeniu, va fi dezvoltat în continuare prin acțiuni orientate către „cunoaștere și informare pe tema sănătății”, în cadrul viitorului program de acțiune comunitară în domeniul sănătății publice 2007-2013. În strânsă colaborare cu statele membre, țările candidate și țările SEE/AELS, prin Sistemul Statistic European (SSE), Eurostat va dezvolta, în continuare, elementul statistic al acestui sistem, în special pentru Indicatorii de sănătate la nivelul Comunității Europene (ISCE).

Sunt necesare, de asemenea, date statistice cu privire la sănătatea publică, pentru a răspunde necesităților care rezultă din indicatorii de dezvoltare durabilă, indicatorii structurali, indicatorii contextuali privind tipurile de handicap și indicatorii elaborați pe baza Metodei deschise de coordonare în vederea sprijinirii strategiilor naționale pentru dezvoltarea unei asistențe medicale și a unor îngrijiri de lungă durată de înaltă calitate, accesibile și durabile.

⁽¹⁾ JO L 183, 29.6.1989, p. 1. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2007/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 165, 27.6.2007, p. 21).

⁽²⁾ JO L 271, 9.10.2002, p. 1. Decizie modificată prin Decizia nr. 786/2004/CE (JO L 138, 30.4.2004, p. 7).

În cooperare cu activitățile din cadrul programului comunitar de sănătate publică, cu agențiile europene de profil și cu organizațiile internaționale cu atribuții în domeniul statisticilor privind sănătatea publică (OMS, OCDE și CEE/ONU), atenția se îndreaptă către dezvoltarea mai susținută și punerea în aplicare a metodologiei, în special în domeniul stării de sănătate, al factorilor care influențează sănătatea (în special stilul de viață și factorii de mediu), al asistenței medicale (cuprinzând cheltuielile cu sănătatea) și al cauzelor de deces.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- adoptarea, dacă este posibil, a unor regulamente ale Comisiei pentru punerea în aplicare a viitorului Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile comunitare referitoare la sănătatea publică și sănătatea și securitatea la locul de muncă;
- consolidarea infrastructurii sistemului de bază al statisticilor privind sănătatea publică, acordând o atenție deosebită analizării, consolidării și punerii în aplicare a unor metodologii pertinente, cum este cazul Chestionarului european pe teme de sănătate (ECHIS) și al Sistemului de conturi în domeniul sănătății (SCS);
- îmbunătățirea disponibilității, comparabilității, actualității și pertinentei politice a statisticilor în domeniul sănătății publice – inclusiv a statisticilor privind tipurile de handicap și asistența medicală, defalcate în funcție de sex – acordând o atenție deosebită dezvoltării metodologiei și ținând cont de contextele diferite din fiecare țară.

TITLUL XIV

PROTECȚIA CONSUMATORULUI

Cadrul juridic

În cursul ultimilor ani, politica în domeniul protecției consumatorilor a căpătat o pondere mult mai importantă (articolul 153 din Tratatul CE). Activitatea Eurostat se va baza pe strategia pentru sănătate și protecția consumatorilor și pe propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a Programului pentru o acțiune comunitară în domeniul sănătății și protecției consumatorilor pentru perioada 2007-2013, adoptat de Comisie în aprilie 2005.

Domeniul vast al „protecției consumatorilor” se împarte în două domenii principale: „protecția consumatorului” și „siguranța alimentară”.

Situația actuală

În legătură cu aspectele referitoare la protecția consumatorului, Eurostat publică anual un studiu de ansamblu intitulat „Consumatorii în Europa: fapte și cifre” și a instituit o Unitate operativă inter-servicii privind statisticile detaliate asupra prețurilor.

În condițiile în care siguranța alimentară constituie una dintre temele principale ale politicii din domeniul protecției consumatorilor, Uniunea Europeană a realizat o serie largă de acțiuni legislative și de altă natură, în vederea garantării unor sisteme eficiente de control asupra întregului lanț alimentar, printre care și adoptarea, conform legii, a unor standarde privind mediul și bunăstarea animalelor.

Eforturile depuse de Eurostat în domeniul siguranței alimentare sunt îndreptate către furnizarea unei asistențe metodologice și a unor date statistice care prezintă interes nu numai pentru factorii de decizie, ci și pentru actorii din mediul privat implicați în proces și, în general, pentru populație.

Principalele inițiative pentru 2008-2012 (protecția consumatorului):

- dezvoltarea unor statistici oficiale „complexe” (de exemplu, prețurile detaliate, cheltuielile de consum transfrontaliere, de la producător la consumator etc.) și a unei asistențe metodologice pentru statisticile subiective elaborate de alte organisme publice/private;
- pregătirea unui plan de acțiune în funcție de concluziile unității operative interservicii asupra statisticilor detaliate privind prețurile;
- lansarea unui studiu detaliat pe tema unui posibil modul referitor la aspectele legate de protecția consumatorilor, care urmează să fie inclus în noul instrument (E4SM) dezvoltat în prezent de către Eurostat.

Principalele inițiative pentru 2008-2012 (siguranța alimentară):

- continuarea elaborării de statistici relevante pentru supravegherea siguranței alimentare;

- îmbunătățirea disponibilității și calității statisticilor privind produsele etichetate (produsele biologice, produsele obținute pe bază de organisme modificate genetic etc.).

TITLUL XV

REȚELE TRANSEUROPENE

Nu este necesar niciun program statistic direct. Informațiile statistice pentru acest titlu sunt obținute, după caz, din datele și indicatorii produși pentru alte titluri din program.

TITLUL XVI

INDUSTRIA**Statisticile privind întreprinderile**

Este necesar ca statisticile privind întreprinderile europene să stea la baza analizei competitivității, productivității și creșterii economice și să reprezinte informații cheie pentru monitorizarea progreselor înregistrate în vederea atingerii obiectivelor Strategiei de la Lisabona revizuite.

Cadru juridic

Regulamentul (CEE) nr. 3924/91 al Consiliului din 19 decembrie 1991 privind organizarea unei anchete comunitare asupra producției industriale ⁽¹⁾, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 58/97 al Consiliului din 20 decembrie 1996 privind statisticile structurale de întreprindere ⁽²⁾; Regulamentul (CE) nr. 48/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 decembrie 2003 privind realizarea statisticilor comunitare anuale privind industria siderurgică în anii de referință 2003-2009 ⁽³⁾; Regulamentul (CE) nr. 1450/2004 al Comisiei din 13 august 2004 de punere în aplicare a Deciziei nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind producția și dezvoltarea statisticilor comunitare privind inovarea ⁽⁴⁾; Regulamentul (CE) nr. 716/2007; propunerea Comisiei din 5 aprilie 2005 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru comun pentru registrele de întreprindere în scopuri statistice.

Situația actuală

Statisticile structurale de întreprindere sunt utilizate pentru analizarea în detaliu a sectorului european al întreprinderilor. Printre principalele preocupări ale utilizatorilor se numără actualitatea insuficientă a datelor și adaptarea lentă la noile necesități politice, spre exemplu insuficiența informațiilor referitoare la sectorul serviciilor, antreprenoriat, globalizare și tranziția către moduri de producție durabile. Pentru anumite sectoare de producție, statisticile privind producția constituie un element esențial pentru înțelegerea performanței sectorului.

Statisticile comunitare privind inovarea (CIS) constituie principalul instrument de evaluare a nivelului inovării în Europa. Aceste statistici au fost elaborate cu o frecvență bi-anuală începând din 2004. Se acordă, pe cât posibil, accesul la microdatele cuprinse în ancheta comunitară de inovare (CIS).

Se elaborează Statistici privind filialele străine (FATS) iar noul regulament va furniza un set de variabile de bază pentru evaluarea nivelului globalizării. Registrul comunitar privind grupurile de întreprinderi multinaționale (EuroGroups), astfel cum este prevăzut de noul regulament privind registrele de întreprindere, se află într-o fază pilot.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- asigurarea aplicării complete a legislației esențiale (reformarea regulamentului SBS, a regulamentului FATS, a registrului EuroGroups); realizarea și evaluarea integrală a studiilor pilot prevăzute în legislație;
- pentru CIS 2008, se va pune în aplicare integral Manualul Oslo 2005 pentru CIS 2008. CIS 2010 și următoarele anchete comunitare de inovare vor duce, de asemenea, la îmbunătățirea calității datelor și a accesului la acestea;
- dezvoltarea unor noi statistici pentru o mai bună înțelegere a globalizării economiei și a antreprenoriatului;
- găsirea unui răspuns la preocupările utilizatorilor în legătură cu actualitatea și inerția reacției la noile necesități, prin experimentarea unor mijloace noi și flexibile de culegere a datelor, în cadrul unor anchete ad-hoc și al etalonărilor la nivel european;

⁽¹⁾ JO L 374, 31.12.1991, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

⁽²⁾ JO L 14, 17.1.1997, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

⁽³⁾ JO L 7, 13.1.2004, p. 1. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

⁽⁴⁾ JO L 267, 14.8.2004, p. 32. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 973/2007 al Comisiei (JO L 216, 21.8.2007, p. 10).

- dezvoltarea unor mijloace de difuzare a agregatelor europene la cel mai detaliat nivel de activitate, protejând, totodată, dreptul întreprinderilor de a menține caracterul confidențial al datelor lor;
- aplicarea integrală în cadrul tuturor statisticilor de întreprindere a versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev.2), începând cu anul de referință 2008;
- realizarea unui program special destinat reproiectării statisticilor de întreprindere și de comerț. Dezvoltarea, în cadrul acestui program, a unor modalități de diminuare a sarcinii suportate de întreprinderi.

Statisticile privind societatea informațională

Utilizarea tehnologiilor informației și comunicării (ICT-uri) constituie unul dintre principiile motorii de bază prin care se poate ajunge la o societate inclusivă, la crearea unor locuri de muncă mai bune și la consolidarea competitivității la nivelul întreprinderilor europene. Statisticile Eurostat privind societatea informațională constituie o bază vitală care permite factorilor de decizie europeni să evalueze schimbările structurale către o economie a cunoașterii și contribuie la urmărirea progreselor din cadrul obiectivelor Strategiei de la Lisabona revizuite.

Cadru juridic

Regulamentul (CE) nr. 808/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004, privind statisticile comunitare referitoare la societatea informațională ⁽¹⁾.

Situația actuală

De mai mulți ani, Eurostat contribuie la etalonarea societății informaționale, furnizând indicatori cu privire la utilizarea ICT atât în întreprinderi, cât și la nivelul gospodăriilor și al indivizilor. Această activitate va fi continuată și îmbunătățită, în vederea adaptării la cerințele politice de tipul inițiativei i2010, bazată pe Strategia de la Lisabona revizuită și alte inițiative politice. Aceasta impune existența unui temei juridic adecvat după expirarea legislației în vigoare.

În afară de aspectele legate de disponibilitate și de utilizare, culegerea datelor referitoare la investițiile în ICT și la impactul acestor tehnologii asupra bilanțurilor și comportamentului întreprinderilor, precum și asupra societății va completa anchetele comunitare în curs. Se va evalua necesitatea adaptării bazei legale a statisticilor privind societatea informațională în vederea garantării unui set de date complet, finalizat la timp și compatibil cu conturile naționale cu privire la sectoarele ICT și comunicării electronice.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- adaptarea, în mod constant, la necesitățile politice în schimbare, a indicatorilor referitori la societatea informațională, în special a indicatorilor privind sectorul ICT și competitivitatea acestuia, având în vedere o cooperare internațională mai largă la nivelul evaluării ICT;
- dezvoltarea de statistici referitoare la investițiile în ICT și adoptarea acestor tehnologii pentru a răspunde mai bine obiectivului de evaluare a nivelului dezvoltării durabile și al impactului societății informaționale.

Statisticile privind turismul

Turismul este o activitate economică importantă în Uniunea Europeană, prezentând un potențial ridicat de contribuție la creșterea economică și la un grad mai înalt de ocupare a forței de muncă, precum și la includerea, în cadrul dezvoltării și al integrării socioeconomice, a zonelor rurale, periferice și subdezvoltate.

Cadru juridic

Directiva 95/57/CE a Consiliului din 23 noiembrie 1995 privind culegerea datelor statistice în domeniul turismului ⁽²⁾.

Situația actuală

În prezent, sunt culese statistici cu privire la oferta și cererea de cazare turistică, precum și cu privire la aspectele economice legate de comportamentul turiștilor. Preocupările principale se manifestă totuși în jurul temelor de tipul realizării unui nivel mai înalt de comparabilitate a statisticilor existente și stabilirii unor conturi satelit armonizate privind turismul, care să se înscrie în domeniul mai larg de interes referitor la turismul durabil, pentru care se va impune definirea și evaluarea unor indicatori relevanți. În condițiile unui impact imediat asupra industriei turistice al unor evenimente de genul atentatelor teroriste sau al unei pandemii, una dintre preocupările principale se va manifesta în direcția îmbunătățirii actualității datelor.

⁽¹⁾ JO L 143, 30.4.2004, p. 49. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

⁽²⁾ JO L 291, 6.12.1995, p. 32. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2006/110/CE (JO L 363, 20.12.2006, p. 418).

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- modernizarea, și, în măsura în care este posibil, simplificarea setului actual de statistici privind turismul, precum și a bazei sale legale;
- punerea în aplicare a unor conturi satelit armonizate privind turismul (inclusiv indicatori pentru un turism durabil).

Statisticile energetice

Siguranța aprovizionării cu resurse energetice accesibile, care să respecte condițiile de mediu constituie esența politicii europene în domeniul energiei. Sistemul de statistici energetice s-a dezvoltat ca răspuns la necesitățile rezultate din această politică.

Cadrul juridic

Sistemul de statistici energetice este, în mare parte, bazat pe un acord. Există anumite obligații legale care se referă la aspecte specifice ale sistemului, în afara cadrului instituit de Directiva 90/377/CEE a Consiliului din 29 iunie 1990 privind o procedură comunitară pentru ameliorarea transparenței prețurilor la gaz și energie electrică facturate utilizatorilor finali din industrie ⁽¹⁾.

Situația actuală

În ultimii ani, piețele petroliere au devenit volatile și imprevizibile, în timp ce prețurile au atins niveluri ridicate. Dependența energetică a UE este în continuă creștere; cererea din ce în ce mai mare de energie duce la apariția unor incertitudini cu privire la capacitatea de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, în condițiile în care piețele comunitare ale gazelor și energiei electrice nu s-au transformat încă într-o piață internă cu adevărat competitivă. În acest context politic, Comisia – ca răspuns la invitația din 2005 a șefilor de stat și de guvern – a lansat mai multe propuneri (Cartea verde: Strategia europeană pentru o energie sigură, competitivă și durabilă), cum ar fi crearea unui Observator european al aprovizionării cu energie pentru a urmări tendințele ofertei și cererii pe piețele energetice comunitare, o nouă directivă comunitară privind instalațiile de încălzire și de răcire, stabilirea/urmărirea unor obiective ulterioare anului 2010 în ceea ce privește energiile regenerabile (care să cuprindă energia electrică și biocarburanții) și urmărirea progreselor înregistrate cu privire la eficiența utilizării finale a energiei.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- adoptarea unui regulament cu privire la statisticile energetice, care să acopere cerințele actuale, ducând, astfel, la îmbunătățirea calității;
- introducerea unei obligații legale de culegere a statisticilor privind prețurile pentru gaze și energie electrică plătite de către gospodării;
- stabilirea unei metodologii/abordări care să permită identificarea adevăratelor țări de origine; (de destinație) pentru importurile (exporturile) de gaz;
- îmbunătățirea metodologiei/clasificărilor corespunzătoare culegerii de date statistice privind biocarburanții;
- definirea de indicatori/culegerea de date în scopul evaluării eficienței energetice, astfel cum se prevede în Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2006 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice ⁽²⁾;
- extinderea, dacă este cazul, a indicatorilor de concurență, pe baza cărora sunt evaluate eficiența concurenței și integrarea piețelor gazelor și energiei electrice.

TITLUL XVII

COEZIUNEA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) ⁽³⁾; Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO L 185, 17.7.1990, p. 16. Directivă modificată ultima dată prin Decizia 2007/394/CE a Comisiei (JO L 148, 9.6.2007, p. 11).

⁽²⁾ JO L 114, 27.4.2006, p. 64.

⁽³⁾ JO L 154, 21.6.2003, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 105/2007 al Comisiei (JO L 39, 10.2.2007, p. 1).

⁽⁴⁾ JO L 108, 25.4.2007, p. 1.

Situația actuală

Sunt culese date statistice regionale pentru aproximativ zece mari domenii statistice, dintre care unele intră sub incidența unui act juridic, iar altele sunt reglementate printr-un acord. În general, datele sunt transmise permanent către Eurostat. Datele pentru auditul urban sunt culese o dată la 3 ani începând din 2003.

Informațiile geografice sunt culese și menținute în baza de date GISCO, fiind utilizate nu numai de Eurostat, ci și de ansamblul Direcțiilor Generale ale Comisiei. În lipsa unor standarde și a unui cadru armonizat pentru culegerea informațiilor, întreținerea și actualizarea corectă a acestora necesită un volum considerabil de resurse. Pe de altă parte, conștientizarea într-o mai mare măsură a potențialului pe care îl prezintă combinarea informațiilor geografice, statistice și tematice duce la o creștere a cererii de hărți, analize și aplicații.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- Activitatea care urmează să se desfășoare în cadrul programului statistic 2008-2012 va fi influențată de configurația noii politici regionale comunitare în cadrul noii perioade de programare a fondurilor structurale. Se vor depune în continuare eforturi de consolidare a datelor existente, în special în domeniul auditului urban, al transporturilor, al mediului și al cercetării și dezvoltării. Punerea în aplicare a unui cadru legislativ pentru datele privind populația regională și viitoarea revizuire a regulamentului ESA 95, care cuprinde și conturile regionale, vor avea o importanță deosebită pentru acțiunile din cadrul indicatorilor structurali. Coerența metodologică a statisticilor regionale trebuie să fie îmbunătățită prin includerea unei metodologii mai riguroase în cadrul legislativ corespunzător, cu ocazia revizuirii acestuia, iar aplicarea standardelor de calitate, deja începută la nivelul datelor conturilor regionale va fi extinsă și la alte statistici regionale, în vederea asigurării comparabilității și a actualității datelor. Punerea în aplicare a versiunii revizuite a nomenclatorului statistic al activităților economice (NACE Rev. 2) va impune recalcularea seriilor cronologice înainte de efectuarea revizuirii.
- Disponibilitatea și accesibilitatea informațiilor geografice pe cuprinsul UE vor fi revoluționate prin punerea în aplicare a directivei INSPIRE, care are ca scop dezvoltarea unei infrastructuri pentru informații spațiale europene, destinată sprijinirii politicilor de mediu și de altă natură. Aceasta va avea un impact semnificativ asupra organizării și utilizării acestor informații de către serviciile Comisiei. În cursul acestui program, echipa de informare geografică din cadrul Eurostat va trebui nu numai să contribuie la dezvoltarea realizării tehnice și să asigure infrastructura organizațională (inclusiv instituirea și funcționarea Comitetului INSPIRE), ci, de asemenea, să sprijine aplicarea directivei INSPIRE în Uniunea Europeană. Promovarea tehnicilor de analiză spațială bazate pe combinarea datelor statistice cu cele geografice va continua la nivelul utilizatorilor Comisiei; disponibilitatea din ce în ce mai mare a datelor spațiale, ca urmare a extinderii infrastructurii, va duce la o îmbunătățire considerabilă a potențialului de definire a unor indicatori precisi.

TITLUL XVIII

CERCETARE ȘI DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ

Cadrul juridic

Statistici privind știința, tehnologia și inovarea (STI):

Decizia nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2003 privind producția și dezvoltarea statisticilor comunitare în domeniul științei și al tehnologiei ⁽¹⁾; Regulamentul (CE) nr. 753/2004 al Comisiei din 22 aprilie 2004 de punere în aplicare a Deciziei nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind statisticile în domeniul științei și al tehnologiei ⁽²⁾; Regulamentul (CE) nr. 1450/2004.

Cercetare, metodologie și clasificări statistice: Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006, referitoare la cel de-al șaptelea Program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013) ⁽³⁾.

Gestionarea și confidențialitatea microdatelor: Regulamentul (CE) nr. 1104/2006.

Situația actuală

Statistici privind știința, tehnologia și inovarea: politicile comunitare în domeniul științei, tehnologiei și al inovării reprezintă un fundament al Strategiei de la Lisabona, după cum se subliniază în concluziile Consiliului European de la Barcelona din 15-16 martie 2002 și în evaluarea intermediară din 2005. Producția și difuzarea statisticilor privind cercetarea și dezvoltarea, resursele umane în știință și tehnologie, brevetele, ramurile industriale care utilizează tehnologii avansate și serviciile bazate pe cunoaștere au cunoscut o îmbunătățire considerabilă în ultimii ani. Această producție are la bază culegeri proprii de date, utilizarea surselor administrative și exploatarea altor surse de date oficiale sau neoficiale. Cadrul legislativ a fost instituit.

⁽¹⁾ JO L 230, 16.9.2003, p. 1.

⁽²⁾ JO L 118, 23.4.2004, p. 23. Decizie modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 973/2007 al Comisiei.

⁽³⁾ JO L 412, 30.12.2006, p. 1.

Cercetare, metodologie și clasificări statistice: având în vedere schimbările produse la nivelul mediului de muncă, printre care, în principal, extinderea, globalizarea și tehnologiile informației, dar și costul culegerii de statistici, se impune o îmbunătățire a tuturor elementelor componente ale calității datelor menționate în Regulamentul (CE) nr. 322/97, răspunzând astfel noilor solicitări din partea factorilor de decizie europeni și nu numai și adaptând statisticile la dinamica societății.

Gestionarea și confidențialitatea microdatelor: este important să li se asigure cercetătorilor accesul facil la microdatele culese la nivel european ca parte a realizării statisticilor în conformitate cu articolul 285 din Tratatul CE. Acest acces este permis cu respectarea legislației relevante privind confidențialitatea, ca, de exemplu, Regulamentul (CE) nr. 322/97 și Regulamentul (Euratom, CEE) nr. 1588/90 al Consiliului din 11 iunie 1990 privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene ⁽¹⁾. Trebuie identificate noi soluții sigure.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- statistici privind știința, tehnologia și inovarea: acțiunile care vor fi întreprinse, în următorii ani, cu privire la statisticile în domeniul tehnologiei și al inovării se vor concentra în special asupra obținerii unei calități superioare a datelor, îmbunătățirea metodelor statistice, a clasificărilor, conceptelor și definițiilor (de exemplu, o mai bună evaluare a nivelului fluxului de cunoștințe; utilizarea surselor de date brute Patstat armonizate la nivel internațional), deschiderea către surse de date suplimentare, punerea integrală în aplicare a statisticilor privind dezvoltarea carierei deținătorilor titlului de doctor, actualizarea legislației în vigoare cu privire la diferitele domenii statistice acoperite, precum și garantarea, într-o mai mare măsură, a datelor de intrare corespunzătoare conturilor naționale;
- cercetare, metodologie și clasificări statistice: printre prioritățile celui de-al 7-lea Program-cadru se numără îmbunătățirea domeniilor tematice, precum și activitățile de cercetare îndreptate către îmbunătățirea calității datelor cu ajutorul unor metode novatoare care includ modelarea, estimarea sau imputarea. Reactivarea comunității funcționale de cercetători în domeniul statisticilor oficiale, prin încurajarea dezvoltării rețelelor. Promovarea și facilitarea difuzării și utilizării rezultatelor cercetării în domeniul statisticilor oficiale de la nivelul celui de-al 6-lea și al 7-lea Program-cadru și aplicarea rezultatelor pe plan operațional. Sunt necesare eforturi suplimentare în direcția îmbunătățirii clasificărilor existente (spre exemplu, Anchetele europene asupra grupurilor de întreprinderi în cadrul cărora se desfășoară activități de cercetare și de dezvoltare) și a utilizării și extinderii infrastructurii europene a registrelor de grupuri de întreprinderi;
- gestionarea și confidențialitatea microdatelor: promovarea unei abordări și a unei metodologii integrate pentru dezvoltarea infrastructurilor europene necesare facilitării accesului cercetătorilor la datele cu caracter anonim în cadrul legislației actuale.

TITLUL XIX

MEDIUL

Cadrul juridic

Statisticile privind mediul în UE răspund unor cerințe de statistici, conturi și indicatori de înaltă calitate, compleți, fiabili și pertinenți, în vederea dezvoltării, punerii în aplicare și urmăririi, în continuare, a politicii de mediu în Comunitate, definită în special în cadrul celui de-al șaselea Program de acțiune pentru mediu (al 6-lea EAP) și la nivelul „Strategiilor sale tematice”, al obiectivelor de mediu proprii Strategiei de dezvoltare durabilă (SDD) a UE și Strategiei de la Lisabona, precum și al procesului de la Cardiff privind integrarea preocupărilor de mediu în ansamblul politicilor. În prezent, numai pentru statisticile privind deșeurile ⁽²⁾ și cheltuielile cu protecția mediului ⁽³⁾ sunt prevăzute reglementări legale specifice.

Situația actuală

În prezent, datele de mediu se regăsesc la nivelul a patru instituții: Agenția Europeană de Mediu (EEA), Centrul Comun de Cercetare (JRC), Direcția Generală Mediu a Comisiei (DG ENV) și Eurostat. În cadrul acestui „Grup al celor patru” (Go4) ⁽⁴⁾ a fost încheiat un acord tehnic privind repartizarea responsabilităților și a resurselor umane, având ca rezultat crearea unor Centre de date referitoare la mediu (EDC). Va fi asigurată o interoperabilitate sporită a infrastructurii IT a partenerilor Go4. Relațiile strânse de parteneriat cu organizațiile internaționale (ONU, OCDE) în materie de metode (spre exemplu, manuale) și de culegere a datelor (chestionar comun Eurostat/OCDE) completează cadrul pentru realizarea statisticilor și a conturilor de mediu.

Răspunsurile oferite ca urmare a cererilor de date privind „Strategiile tematice”, de exemplu, cu privire la „prevenirea și reciclarea deșeurilor”, la „utilizarea durabilă a resurselor naturale” și la „utilizarea durabilă a pesticidelor” constituie prioritatea absolută; statisticile de mediu elementare vor fi realizate și pe viitor, iar statisticile și indicatorii privind apa, aerul, biodiversitatea, solul, pădurile și utilizarea terenurilor vor fi, în continuare, puse la dispoziția altor EDC.

⁽¹⁾ JO L 151, 15.6.1990, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 2150/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2002 privind statisticile referitoare la deșeuri (JO L 332, 9.12.2002, p. 1). Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

⁽³⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 58/97.

⁽⁴⁾ Acordul tehnic din 14 noiembrie 2005 privind înființarea Centrelor de date referitoare la mediu, încheiat între cele patru organisme comunitare cu atribuții în raportarea de mediu și difuzarea datelor.

O mai bună analizare și cuantificare a legăturii dintre pilonii economic și de mediu ai SDD necesită continuarea dezvoltării conturilor economice și de mediu. Unele domenii secundare privind informațiile referitoare la mediu prezintă lacune importante și nu sunt întotdeauna actualizate. Statisticile și conturile de mediu au o pondere redusă în cadrul reglementărilor juridice europene: ar trebui avute în vedere temeiurile juridice corespunzătoare altor domenii strategice.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

În vederea îmbunătățirii sinergiilor, planificării și a procesului de punere în aplicare în legătură cu statisticile de mediu, acțiunile întreprinse pe parcursul perioadei 2008-2012 vor fi coordonate la nivelul „Reuniunii directorilor pe tema statisticilor și conturilor de mediu” (DIMESA), la care iau parte cele două rețele Go4 și statele membre.

- furnizarea unor date de înaltă calitate de către centrele de date pentru deșeuri, resurse naturale și produse, precum și de regulamentele referitoare la Statisticile privind deșeurile și pesticidele (planificate), ca răspuns la solicitările de date privind Strategiile tematice;
- raționalizarea indicatorilor de mediu existenți, dezvoltarea unor noi indicatori și furnizarea unui sprijin tehnic pentru calcularea indicatorilor la nivelul UE și pentru analiza obligațiilor de declarare, în scopul garantării unei mai bune orientări a culegerii datelor de mediu, precum și a unei eficiențe sporite a acesteia;
- promovarea, într-o mai mare măsură, a dezvoltării metodologice și a cercetării pe tema conturilor economice și de mediu și punerea în aplicare a principalele module de conturi de mediu;
- ameliorarea, în continuare, a metodelor de tipul estimărilor și al prognozelor pe termen foarte scurt pentru completarea datelor lipsă și îmbunătățirea actualității statisticilor și conturilor de mediu;
- dezvoltarea, dacă este cazul, a temeiurilor juridice corespunzătoare domeniilor strategice ale culegerii datelor de mediu, care nu sunt reglementate, în prezent, prin acte juridice.

TITLUL XX

COOPERAREA PENTRU DEZVOLTARE

Statisticile de calitate sunt deosebit de importante pentru evaluarea reușitei politicii de dezvoltare. Ele sunt necesare țărilor în curs de dezvoltare în procesul de elaborare a politicilor pe bază de probe. În plus, în contextul consolidării democrației și a statului de drept, precum și în cel al respectării drepturilor omului, statisticile constituie un exemplu de bună guvernare și pot contribui la promovarea bunei guvernante și a transparenței, cu condiția respectării standardelor corespunzătoare de calitate care se aplică în cazul producției statistice și asigurării accesibilității și difuzării statisticilor oficiale.

Cadrul juridic

Articolul 180 din Tratatul CE.

Situația actuală

Multe lucruri rămân încă de făcut în țările în curs de dezvoltare pentru a crește capacitatea statistică. Obiectivul general constă în susținerea politicilor privind relațiile externe ale Uniunii Europene oferind asistență tehnică statistică adecvată și orientată în scopul consolidării capacității statistice în țările care beneficiază de ajutor din partea Uniunii Europene. Este necesar ca această asistență să fie durabilă. În acest sens, trebuie depuse eforturi pentru garantarea includerii statisticilor în planurile de dezvoltare naționale și regionale.

Cea mai importantă componentă a politicii în domeniu o constituie accentul sporit și explicit pus pe lupta contra sărăciei în cadrul politicii privind dezvoltarea CE, în special cu țările ACP, în special în Africa. În consecință, cooperarea la nivel statistic este din ce în ce mai mult axată pe consolidarea evaluării și monitorizării nivelului sărăciei, punându-se în special accentul pe indicatorii privind Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (MDG).

Se acordă asistență tehnică și sprijin pentru evaluarea nivelului impactului programelor de dezvoltare ale UE și în ceea ce privește componenta statistică a programelor de dezvoltare regională ale UE în general.

Integrarea regională este o prioritate permanentă a programului și va reflecta multiplicarea inițiativelor luate de către țări pentru consolidarea structurilor lor regionale. Printre domeniile care necesită asistență se numără supravegherea multi-laterală, îmbunătățirea conturilor naționale, statisticile privind prețurile, statisticile agricole, statisticile referitoare la resursele naturale și la presiunile asupra mediului, comerțul exterior, statisticile privind întreprinderile și formarea în domeniul statisticii.

Sistemul statistic european își continuă și intensifică eforturile de îmbunătățire a coordonării de la nivelul comunității țărilor donatoare (de exemplu, donatorii bilaterali și multilaterali). În consecință, Eurostat și statele membre sprijină, în special în cadrul OCDE/CAD, ONU și al Băncii Mondiale, activitatea de evaluare a impactului cooperării pentru dezvoltare asupra șanselor de atingere a Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului. Acesta joacă astfel un rol activ în cadrul inițiativei PARIS 21. Activitățile de cooperare tehnică subliniază în special importanța focalizării pe utilizator și promovează recunoașterea valorii programării multianuale.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- sporirea vizibilității statisticilor în planurile de dezvoltare națională și regională;
- furnizarea unei asistențe tehnice și a unui sprijin de ordin științific, atunci când este posibil, pentru realizarea unor programe de dezvoltare statistică, în special la nivel regional; sprijinirea proiectelor cu implicații în plan statistic și armonizarea statisticilor în țările care beneficiază de asistența UE; contribuția la evaluarea priorităților statistice pentru planificarea și programarea activităților de cooperare statistică ale UE;
- evaluarea și monitorizarea nivelului sărăciei, progresele în sfera coeziunii sociale, durabilitatea mediului și indicatorii referitori la Obiectivele de dezvoltare ale mileniului vor face obiectul unei atenții deosebite, ținându-se seama de criteriile bazate pe sex.

TITLUL XXI

COOPERAREA ECONOMICĂ, FINANCIARĂ ȘI TEHNICĂ CU ȚĂRILE TERȚE

Cadrul juridic

Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1279/96 al Consiliului din 25 iunie 1996 privind acordarea de asistență noilor state independente și Mongoliei în contextul reformei și redresării economice a acestora ⁽¹⁾; Comunicarea din 9 decembrie 2004 adresată Consiliului de către Comisie cu privire la propunerile Comisiei în favoarea unor planuri de acțiune în cadrul Politicii europene de vecinătate (ENP).

Situația actuală

Cooperarea la nivel statistic cu țările care fac obiectul Politicii europene de vecinătate (PEV) urmărește susținerea dezvoltării sistemelor statistice din aceste țări, în scopul elaborării unui set fundamental de date armonizate, în concordanță cu cerințele UE, în domeniile în care politicile Uniunii fac necesară utilizarea acestor date. Asistența de ordin statistic acordată acestor țări este pusă în aplicare prin intermediul Instrumentului european de vecinătate și de parteneriat.

Principalele inițiative pentru 2008-2012:

- dezvoltarea, pe viitor, a domeniilor cheie reprezentate de statisticile economice, conturile naționale și statisticile privind prețurile, comerțul exterior, statisticile privind migrația și statisticile sociale; în plus, transformarea treptată și a altor sectoare, cum ar fi statisticile în domeniul energetic și de mediu — și, în sens mai general, indicatorii de dezvoltare durabilă — într-un element cheie în procesul de elaborare al politicilor;
- cooperarea va urmări, de asemenea, formarea și consolidarea capacităților instituționale ale institutelor naționale de statistică și cooperarea la nivel interinstituțional.

⁽¹⁾ JO L 165, 4.7.1996, p. 1.